

Univerzita Karlova
Pedagogická fakulta

BAKALÁŘSKÁ PRÁCE

2021

Jana Poskerová

Univerzita Karlova
Pedagogická fakulta
Katedra občanské výchovy a filozofie

BAKALÁŘSKÁ PRÁCE

Vliv feminismu na hnutí #MeToo
The Influence of Feminism on the #MeToo Movement

Jana Poskerová

Vedoucí práce: PhDr. Ondřej Lánský, Ph.D.
Studijní program: Specializace v pedagogice
Studijní obor: Anglický jazyk a základy společenských věd

Prohlašuji, že jsem bakalářskou práci na téma Vliv feminismu na hnutí #MeToo vypracovala pod vedením vedoucího práce samostatně za použití v práci uvedených pramenů a literatury. Dále prohlašuji, že tato práce nebyla využita k získání jiného nebo stejného titulu.

Praha 17.4.2021

.....

podpis

Tímto bych chtěla poděkovat svému vedoucímu práce PhDr. Ondřeji Lánskému, Ph.D za pomoc s výběrem tématu, cenné rady a skvělou spoluprací v průběhu psaní mé práce.

ANOTACE

Práce se zaměří na kauzu #MeToo a konkrétně na případ Harveyho Weinsteina, který zasadí do širšího feministického kontextu. Bude se zabývat sexuálním obtěžováním, jeho podobami a také jeho zlehčováním. Především se pokusí odpovědět na otázku, zda a případně jak feminismus ovlivnil ženy, které se rozhodly veřejně vystoupit v kauze #MeToo. Feminismus bude v tomto kontextu pojímán jak ve formě teorie, tak v podobě sociálního hnutí.

KLÍČOVÁ SLOVA

Feminismus, hnutí #MeToo, sexuální obtěžování, Harvey Weinstein, znásilnění, victim-blaming

ANNOTATION

This thesis will focus on the #MeToo movement and specifically on the case of Harvey Weinstein and will put it into a broader feminist context. It will deal with sexual harassment, its forms and its belittlement. Above all, it will try to answer the question whether and if so, in what way feminism affected women, who decided to publicly speak out in the #MeToo cases. Feminism will be conceived both in the form of theory and in the form of a social movement.

KEYWORDS

Feminism, #MeToo movement, sexual harassment, Harvey Weinstein, rape, victim-blaming

Obsah

1	Úvod	7
2	Feminismus.....	9
2.1	První vlna.....	10
2.2	Druhá vlna.....	12
2.3	Třetí vlna.....	14
2.4	Současnost a čtvrtá vlna.....	16
2.5	Sexismus	17
3	Sexuální obtěžování a násilí	20
3.1	Znásilnění.....	21
3.1.1	Marital rape.....	21
3.2	Obtěžování na pracovišti	22
3.3	Victim blaming	23
4	Hnutí #MeToo	24
4.1	Tarana Burke a práce hnutí #MeToo	25
4.2	Případ Harveyho Weinsteina	26
4.2.1	Článek v New York Times	26
4.2.2	Další události roku 2017.....	27
4.2.3	Zatčení, soud.....	28
4.2.4	Weinsteinův efekt.....	29
4.2.5	Seznam obětí	30
4.3	MeToo v Česku.....	31
5	Vliv feminismu na hnutí #MeToo	32
5.1	Metodologie analýzy.....	32
5.2	Výběr vzorku	34

5.2.1	Rose McGowan	34
5.2.2	Ashley Judd	34
5.2.3	Lauren O'Connor.....	34
5.3	Rozhovory.....	36
5.3.1	Analýza rozhovoru s Rose McGowan.....	36
5.3.2	Analýza rozhovoru s Ashley Judd.....	39
5.3.3	Analýza rozhovoru s Lauren O'Connor	41
5.4	Výsledky analýzy.....	44
5.4.1	Jak mluví o Weinsteinovi?	45
5.4.2	Poznámky/zajímavosti.....	45
6	Závěr.....	47
7	Bibliografie.....	49
8	Přílohy	57

1 Úvod

Hnutí #MeToo bylo jedno z největších témat roku 2017 a následujících let. Na počátku tohoto hnutí stál skandál, který otřásl nejen Hollywoodem, ale prakticky celým světem. Dlouho tabuizované téma sexuálního obtěžování a násilí se začalo řešit na sociálních sítích, v novinách a v podstatě všude kolem nás. Ne všude bylo toto tématu přivítáno s otevřenou náručí, avšak i tak ovlivnilo a pomohlo nespočtu žen.

Toto téma je silně provázáno s feministickým hnutím, které bude představeno v první části této práce. Zde bude poskytnut obecný přehled tohoto hnutí a jeho záměrů, počínaje snahami získat volební právo pro ženy, až po nastolení celkové rovnosti žen a mužů. Budou představeny jednotlivé vlny, významné osobnosti a události, které pomohly feministické hnutí tvarovat.

Práce se zaměří dále i na sexuální obtěžování a násilí, které se díky hnutí #MeToo stalo velkým tématem po celém světě. Představí nejen typy a projevy sexuálního násilí, ale i jeho zlehčování, kterého se mu například v České republice stále do určité míry dostává. Téma sexuálního obtěžování, a především sexuálního obtěžování na pracovišti, připraví půdu pro jádro práce, jímž je rozbor hnutí #MeToo.

V další části bude tedy komplexně popsáno hnutí #MeToo, jeho vznik, průběh a současnost. Největší pozornost bude věnována kauze Harveyho Weinsteina, bývalého Hollywoodského producenta, jenž byl obviněn ze sexuálního obtěžování, násilí a znásilnění, které se táhlo napříč třemi dekádami. Weinsteinova kauza byla vybrána především kvůli tomu, že byla výrazně mediálně zpracována, a proto je o ní možné vytvořit komplexní analýzu.

V poslední části se práce zaměří na propojení feminismu a hnutí #MeToo a to tak, že se pokusí zodpovědět otázku, zdali ženy, které veřejně vystoupily s příběhy a obviněními souvisejícími s Harveyem Weinsteinem, byly motivovány feminismem a pokud ano, do jaké míry či jakým způsobem? Zkoumány budou rozhovory žen, které byly poskytnuty různým televizním stanicím. Odpovědi na výše zmíněné otázky budou hledány pomocí kvalitativní kritické diskurzivní analýzy rozhovorů se ženami, podle metody Teuna A. van Dijka.

Nejedná se tedy o komprehenzivní analýzu, ale spíše o sondu do výzkumného tématu, která poskytuje základní vhled do problematiky.

2 Feminismus

Feminismus je ideologické, politické a sociální hnutí, které je založeno na principech toho, že ženy a muži jsou si rovni, a jako hnutí se snaží této rovnosti dosáhnout (Ritzer, a další, 2011). Feministické hnutí je velmi pluralitní, a proto by spíše než o feminismu bylo vhodné mluvit o feminismech, tedy více odnožích, které řeší problémy nerovnosti v konkrétních prostředích (Stručná historie feminismu, 2003). Tím může být feminismus liberální, materialistický nebo například anarchofeminismus (Renzetti, a další, 2003 str. 35).

V následujících kapitolách se práce pokusí feminismus stručně představit a připravit tak půdu pro pochopení hnutí #MeToo. Řazení do vln, které zde bude představeno, kopíruje vývoj feminismu v USA a nedá použít globálně, jelikož v dalších zemích světa procházel feminismus jiným vývojem, často vázaným na situaci v určitém státě, avšak poskytuje osnovu vývoje hnutí (Tarrant, 2006). Podle kritiků je termín „vlny“ škodlivý především proto, že by to znamenalo, že každé období má svůj vrchol a poté, co jej dosáhne, se stáhne nebo zmizí. Feminismus ovšem mezi vlnami nemizí, i když se to z pohledu západního světa tak může zdát (Nicholson, 2010).

2.1 První vlna

Stejně jako není možné jednoduše popsat feminismus, není jednoduché přesně datovat vznik tohoto hnutí. Obecně je přijímáno, že první vlna feminismu (v západním světě) započala v 19. století a skončila na začátku 20. století (Renzetti, a další, 2003 str. 34). To, že se jedná o první vlnu, bylo definováno zpětně Marthou Lear v New York Times (Lear, 1968).

První vlna feminismu se dá charakterizovat svým zaměřením na boj žen za volební právo, přičemž tento cíl byl sice jedním z mnoha, avšak byl tím, který byl nejvíce viditelný. Dalšími cíli byly například zajištění přístupu žen ke vzdělání nebo jejich práva na vlastnění majetku (Hewitt, 2010).

Ve světovém feminismu byly významnými zástupkyněmi první vlny feminismu například Elizabeth Blackwell, Britka, která se stala úplně první nositelkou lékařského titulu v USA. Zasloužila se o zlepšení hygienických opatření, které pomohly nejen ženám, ale i rasově a majetkově znevýhodněným skupinám (Renzetti, a další, 2003 str. 39). Na její počest je každoročně udělována „Elizabeth Blackwell Medal“ ženám, které se významně podílely na vývoji medicíny (Boyd, 2013). Další zástupkyní byla Sojourner Truth, Američanka, narozená jako otrokyně, která se po osvobození stala kazatelkou a vyzývala ke zrovnoprávnění žen a k podpoře chudých. Byla také velkou podporovatelkou abolicionistického hnutí (Renzetti, a další, 2003).

Z českých vod určitě stojí za zmínku Božena Němcová, která si byla vědoma důležitosti vzdělání žen a stala se první ženou v Čechách, která byla spisovatelkou z povolání (Melichárková, 2014). I když si nerovnost uvědomovaly především ženy, našli se i muži, kterým diskriminace žen také nebyla lhostejná. V Česku (Československu) to byl Vojtěch Náprstek nebo také Tomáš G. Masaryk. Oba byli ovlivněni feminismem z USA, kde byl mnohem pokročilejší než u nás (Melichárková, 2014)

Důležité je říct, že v této fázi feminismu, kdy se ženy velmi snažily o získání volebního práva, byly některé členky hnutí ochotné tolerovat či dokonce využívat rasismus a jiné formy diskriminace ve svůj prospěch, a proto, jak popisuje Renzetti, „na počátku 20. století bylo jasné, že hlavní proud feminismu není hnutím všech žen bez rozdílu, ale spíše hnutím výhradně bělošským a středostavovským.“ (Renzetti, a další, 2003 str. 42)

Ke konci 19. století a na začátku 20. století začaly ženy v západních zemích postupně získávat volební právo, přičemž první zemí byl Nový Zéland v roce 1893. V Československu to bylo v roce 1920. V následujících letech ovšem přišla první světová válka a ženská práva a hnutí se na čas dostalo do pozadí (Renzetti, a další, 2003 a Pitoňák, 2015).

2.2 Druhá vlna

Obnova hnutí započala na začátku 60. let 20. století, a to nejen v USA, ale i v ostatních zemích po celém světě, a trvala do začátku 80. let 20. století. Ve druhé vlně nastala velká změna, co se týče pojetí rovnosti. V první vlně šlo, jak už bylo zmíněno, především o volební právo, tudíž rasismus a jiné formy diskriminace byly postaveny na druhou kolej. Ve druhé vlně se feminismus zaměřil na problémy kulturní nerovnosti, a to především na ukončení diskriminace (Freedman, 2003).

Druhou vlnu odstartovalo a ovlivnilo několik důležitých událostí. Jednou z nich bylo schválení antikoncepční pilulky, která pomohla ženám získat kontrolu nad svými těly, plánovat mateřství a díky tomu se orientovat více na kariéru (Tone, 2002). Další z nich byla kniha Betty Friedan *The Feminine Mystique* z roku 1963, jež popsala frustraci žen, které byly izolovány doma jako ženy v domácnosti a tato role je nenaplnňovala, nebo pracovaly, avšak na nižších pozicích (Freedman, 2003). Další významnou knihou bylo *Druhé pohlaví* od Simone de Beauvoir. Kniha vyšla ve Francii již v roce 1949, ovšem do angličtiny byla přeložena až v roce 1953 (Moi, 2008). Beauvoir se zabývá tím, jak bylo k ženám přístupováno v průběhu dějin – byly vnímány jako druhé pohlaví, zatímco muži byli bráni jako norma, a tudíž první a důležitější pohlaví (Beauvoir, 2015).

Ačkoli se feminismus snažil zaměřit na ukončení diskriminace a může se zdát, že od první vlny se posunul a stal se hnutím bez předsudků, stále tomu tak nebylo. Feminismus hlavního proudu byl pořád spíše výsadou bílých, heterosexuálních a vysokoškolsky vzdělaných žen, kdy ženy jiné orientace, rasy a materiálního původu byly stavěny do pozadí, což vzbuzovalo více a více konfliktů uvnitř hnutí a vedlo k velkému rozdělení, které prakticky ukončilo druhou vlnu (Stručná historie feminismu, 2003).

Tomuto konfliktu se říká *feminist sex wars*, což je možné volně přeložit jako feministické sexuální války. Byly to konflikty uvnitř feministického hnutí, kde nepanoval jednotný názor na jiné sexuální orientace, porno a sexuální život. Dvě strany v tomto konfliktu byly *anti-porn feminists*, neboli feministky proti pornografii, a *sex-positive feminists*, neboli feministky s kladným přístupem k sexu. Hlavním problémem bylo puritánské vnímání sexu *anti-porn* feministek, ale také to, že přepokládaly, že ženy byly do porna či prostituce donuceny. *Sex-positive* feministky si byly vědomy toho, že sex může být potěšením i pro

ženy a pro účast v pornografii nebo prostituci se mohou rozhodnout samy (Duggan, a další, 2006).

I přes neshody v rámci hnutí slavil feminismus druhé vlny řadu úspěchů. Jedním z nich bylo otevření oborů na univerzitách zaměřující se na feminismus, tzv. *women's studies* neboli ženská studia, díky nimž se feminismus mohl šířit (Shaw, a další, 2014). Důležitý byl též velmi úspěšný boj proti sexuálnímu obtěžování, kdy ženy konečně získaly možnost nahlásit obtěžování na pracovišti, ale i v domácnosti, kde bylo dříve společností násilí přehlíženo (Rosen, 2006).

2.3 Třetí vlna

Třetí vlna feminismu začala na počátku 90. let 20. století a navázala na druhou vlnu, zaměřila se však na přijetí individualismu a rozmanitosti ve společnosti (Evans, 2015). I když feministky třetí vlny profitovaly z práv a ochran, které byly získány během první a druhé vlny, jako bylo už dříve zmíněné volební právo, antikoncepce, destigmatizace a debaty o sexuálním obtěžování a znásilnění nebo legalizace potratů, nebály se také své předchůdkyně kritizovat za nedokončenou práci, co se postavení žen týče. Cílem této vlny bylo tedy zahrnout všechny ženy (ale i ostatní diskriminované skupiny) a bojovat za jejich práva (Burkett, a další, 2020).

Významnou osobností v období třetí vlny byla Anitta Hill, právnička, která obvinila kandidáta na soudce Nejvyššího soudu USA Clarence Thomase ze sexuálního obtěžování v době, kdy byl jejím nadřízeným. Toto obvinění se stalo velkou kauzou roku 1991 i následujících let. Přestože Hill podstoupila i detektor lži, podle jehož výsledků vypovídala pravdu, byl Thomas nominován na soudce Nejvyššího soudu USA a je v této funkci dodnes. Podle Thomase bylo toto obvinění jen kampaní, která měla zabránit jeho nominování (Suro, 1991). I přesto, že Hill většinou odmítala rozhovory a stáhla se spíše do ústraní, stala se z ní reprezentantka obětí sexuálního násilí a stále vyučuje na univerzitě. Díky publicitě jejího případu bylo znovu otevřeno téma sexuálního obtěžování na pracovišti (Tikkanen, 2021).

Třetí vlnu také velmi ovlivnilo undergroundové punkové hnutí *Riot grrrl*, které vzniklo na začátku 90. let a zabývalo se všemi důležitými problémy jako byl rasismus, znásilnění nebo domácí násilí. Díky tomuto hnutí vznikaly kapely, které tyto myšlenky šířily a také podporovaly ženy v hudebním průmyslu, kde se jim stále nedostávalo tak velké pozornosti. Vytvářely také bezpečné místo pro transgender osoby, gaye, lesby a lidi dalších orientací (Feliciano, 2013).

V 90. letech se obecně začaly ženy v hudbě a popkultuře více prosazovat, příkladem můžou být skupina *Spice Girls* nebo zpěvačka *Madonna*, které se staly vzory pro mladé dívky a prosazovaly heslo *girl power*, což je možné volně přeložit jako holčičí síla nebo síla holek. Ani tyto ženy se však nevyhnuly sexualizaci a objektivizaci, a to i z vlastních řad, kde je část feministek odsuzovala za způsob oblékání nebo jejich příliš sexuálně

vyzývavé pohyby na pódiu při představení (Taylor, 2019). I to byl problém, s kterým se feminismus třetí vlny snažil vypořádat. Velká část hnutí se dívala na ženy, které se více odhalovaly, nebo naopak příliš zahalovaly, kriticky, a proto bylo cílem této doby dosáhnout toho, aby volba toho, co si ženy na sebe vezmou, byla pouze jejich a necítily se společností tlačeny do jakýkoliv rozhodnutí, ani ze strany mužů, ani ze strany dalších žen (Newman, a další, 2020).

Problém třetí vlny, na který upozorňovala řada kritiků, byl údajně ten, že na rozdíl od předchozích vln neměla jednotný cíl a její záběr byl příliš široký. Avšak feministky třetí vlny uvádějí, že bylo záměrem obsáhnout všechny skupiny, které dříve zahrnovány nebyly, a pokusit se ukončit jejich diskriminaci, což právě zahrnuje velký záběr témat (Baumgardner, a další, 2010).

Dalším problémem bylo to, že někteří nechápali potřebnost feminismu, protože rovnosti pro ženy podle nich již bylo dosaženo druhou vlnou, což možná mohlo platit pro bílé ženy ze střední třídy, ale určitě ne pro všechny ostatní. Feminismus této vlny si byl vědom, že feminismus bude potřeba vždy a že se bude měnit s každou generací (Baumgardner, a další, 2010).

Třetí vlna se tudíž snažila dát hlas ženám, o které se feminismus v minulosti příliš nezajímal, což byly ženy jiné rasy než bílé, které ve společnosti zažívají dvojitou diskriminaci a pokud jsou chudé, tak dokonce trojitou. Tyto ženy jsou budoucností feminismu a jejich role se promítá i do následující vlny (Renzetti, a další, 2003 str. 56).

2.4 Současnost a čtvrtá vlna

V současnosti patrně probíhá čtvrtá vlna feminismu, která plynule navazuje na vlnu třetí. Předchozí vlny feminismu měly problém s tím, jak rozšířit svůj dosah. Čtvrtá vlna má k dispozici nové nástroje, jimiž jsou internet a sociální sítě, a tudíž může šířit své myšlenky i do míst, kde to dříve nebylo možné. Sociální média otevírají nové možnosti a jsou také prostředkem, díky kterému mohla vzniknout hnutí #MeToo nebo Time's Up (Baer, 2016).

Hlavními tématy této vlny jsou mimo jiné sexuální obtěžování, body-shaming¹ a rape-culture². Jako začátek čtvrté vlny je obecně přijímán rok 2012, kdy v prosinci proběhla zlomová událost, kterou bylo brutální skupinové znásilnění Jyoti Singh v Indii. Tato žena na následky znásilnění zemřela a tento čin zažehnul vlnu protestů nejen v Indii, ale po celém světě (Burkett, a další, 2020).

V dalších letech následovaly kauzy sexuálního zneužívání v Hollywoodu, kde neznámější z nich je kauza Harveyho Weinstaina a následný vznik hnutí #MeToo, na což se tato práce zaměří v dalších kapitolách.

Dalším důležitým tématem současné doby, které není jen otázkou feminismu, je privilegium. Feminismus čtvrté vlny se snaží upozornit členy privilegovaných skupin na jejich výsady ve společnosti a naučit je, jak využít jejich postavení k tomu, aby podporovali členy skupin, které se ocitají na okraji společnosti (Maclaran, 2015).

K dalším otázkám této vlny patří také genderová rovnost a snaha o zrušení genderových norem. Důležité je zmínit, že zastáncům této vlny nejde jen o řešení některých problémů žen, ale také o zrušení nesmyslných genderových požadavků kladených na muže. Podle zastánců je tudíž potřeba například normalizovat projevy emocí u mužů nebo jejich volbu zůstat s dětmi doma. Nejsou to totiž jen ženy, kdo trpí kvůli genderovým stereotypům, ale jsou to i muži, kteří kvůli tradičnímu pojetí maskulinity strádají, což se promítá jak na jejich fyzickém, tak psychickém zdraví. Proto je důležité si uvědomit, že feminismus již není jen hnutím žen, ale je v něm místo pro všechny (Renzetti, a další, 2003 str. 51).

¹ Zesměšňování osoby na základě jejího těla.

² Prostředí, kde je znásilnění (*rape*) normalizováno a zlehčováno.

2.5 Sexismus

Sexismus je diskriminace založená na pohlaví nebo genderu. Feminismus se tímto pojmem začal zabývat během druhé vlny a upozornil na útlak žen ve společnosti (Masequesmay, 2020). Sexismus je silně propojen s genderovými stereotypy. Tyto stereotypy určují, jaké je v dané společnosti *charakteristické* chování pro muže a jaké pro ženy. Pokud se někdo chová mimo určené charakteristiky, bývá společností negativně hodnocen a podle toho s ní/m bývá i zacházeno. Pro většinu lidí jsou genderové stereotypy pomocníkem, jak lépe chápat realitu. Díky tomu, že je někdo charakterizován jako muž, nebo jako žena, víme, co máme očekávat, a tudíž se na situaci můžeme připravit. Tyto stereotypy samozřejmě ale nejsou popisem všech členů jednoho genderu nebo pohlaví. S tímto se setkávají především osoby, které svou existencí stereotypy boří, jako jsou například gayové, lesby, transgender nebo nebinární osoby. (Renzetti, a další, 2003; Thoman, a další, 2008)

Se sexismem se setkáváme na každodenní bázi, přičemž jednou z oblastí je například jazyk. Mužský rod je brán jako základní a ženské tvary slov se musí často tvořit přidáním přípony nebo jiné modifikace. Slova, které se vážou k ženám, také často získávají negativní význam, kdežto mužská verze si stále udržuje pozitivní konotaci. Jako příklad uvádí Renzetti slovní dvojici muž – mužatka, kde slovo mužatka je užíváno jako urážka, kdežto slovo muž má naprosto neutrální význam (Renzetti, a další, 2003 str. 175). V češtině se tomuto problému věnuje například Jana Valdřová, která zpracovala příručku MŠMT „Kultura genderově vyváženého vyjadřování“, kde vysvětluje, jak používat jazyk, aby zahrnul všechny a nebudil dojem, že se mluví jen o mužském osazenstvu. Je podle ní důležité „označovat a oslovovat osoby tak, aby byl jazykově zviditelněn podíl žen zejména v klíčových oblastech, jako jsou trh práce a rozhodovací procesy ve společnosti“ (Valdřová, a další, 2010). Její práce vysvětluje, že mužský tvar bývá vnímán lépe než ženský, a proto i hodně žen raději využívá mužskou verzi, za účelem toho, aby se jim dostalo stejného jednání (např. právník místo právnička, fotograf místo fotografka). Čeština a další germánské jazyky mají obecně problém s genderově neutrálním vyjadřováním, na což nenaráží jen ženy, ale i nebinární a transgender osoby (Valdřová, a další, 2010).

Sexismus v jazyce je ovšem jen jednou z mnoha oblastí života, kde se tato diskriminace projevuje. Mnohem závažnější je diskriminace žen při rozhodování o jejich vlastních tělech a životech. Toto se týká například práv žen na reprodukci. Ženy v mnoha zemích světa nemají přístup k antikoncepci či potratům, nebo jsou naopak k potratům nuceny. Moc nad ženami v tomto ohledu přebírají muži, ať už jako jejich partneři, kteří často musí k potratu dát souhlas, nebo jako zákonodárci. Aktuální situace v Polsku je nám důkazem, že i ve 21. století v některých státech Evropy nemohou ženy rozhodovat o svých tělech svobodně. Polsko prakticky zakázalo jakékoliv potraty, kromě případů, kdy jde o znásilnění či incest nebo je v ohrožení život matky. Ukončení těhotenství z důvodu poškození plodu je nově nemožné. Ženy jsou tím pádem nuceny hledat alternativní metody, které je mohou stát život. Toto rozhodnutí rozpoutalo velké protesty, avšak i přes nesouhlas občanů je tento nový zákon platný. Polky již v minulosti vyjížděly do zahraničí za účelem ukončení těhotenství, a to například i do Česka, bohužel v době pandemie COVID-19 jsou tyto cesty výrazně omezeny, a proto se dá očekávat, že vzroste počet potratů provedených v domácích podmínkách. (Zajíčková, 2020).

Problém, který si v této kapitole také musíme zmínit, je segregace na pracovním trhu a s tím spojený gender pay gap (genderová příjmová nerovnost). Existuje několik důvodů, proč jsou ženy průměrně placeny méně než muži. Jedním z nich je segregace na pracovním trhu, což znamená, že je mnohem méně žen na vysokých pozicích a také v odvětvích, které mají vyšší platy. Segregace má sice klesající tendenci, ale stále zůstává významným projevem sexismu. Segregace vzniká i na základě genderových rolí, které určují, jaké typy práce se teoreticky hodí pro muže a jaké naopak pro ženy, a lidé tak od útlého věku směřují spíše k pracovním pozicím hodícím se pro jejich gender. Dalším důvodem pro gender pay gap je také mateřství a odchod na rodičovskou dovolenou. Tradičně chodí na rodičovskou dovolenou ženy, a proto si také vybírají pozice, které jsou flexibilnější a mají kratší pracovní dobu, což ovšem bývají většinou méně placené pozice. Kvůli tomu získají méně zkušeností a výsledkem je nižší peněžní ohodnocení. Mateřství je také důvodem diskriminace žen při hledání práce, kde zaměstnavatelé raději vyberou mužského kandidáta, u kterého je menší pravděpodobnost odchodu na mateřskou dovolenou. (Renzetti, a další, 2003 str. 272)

Pokud se ženy, ale i muži, rozhodnou pro práci v resortu, kde je jejich zastoupení minimální, velmi často se stává, že získají zvýšenou pozornost, s kterou se nese požadavek na vyšší výkonost a větší zaměření na případnou chybovost jedince. Opět se ale přístup liší podle genderu. Zatímco ženy mají mnohem větší tendenci narazit na tzv. skleněný strop³ a jejich postup výše je zastaven, muži na typicky ženských pozicích jsou nabádáni a podporováni k tomu, aby postupovali v kariérním žebříčku výše, a tím pádem je jim nabízen vstup do tzv. skleněného výtahu/eskalátoru, což je neviditelná pomoc, kterou získávají muži pracující v typicky ženských zaměstnáních, kde je jim pomáháno v tom, aby postupovali výše, co se kariérního žebříčku týče. (Renzetti, a další, 2003 str. 282).

³ Neviditelná bariéra, která brání ženám a menšinám od postupu do vyšších pracovních příček, i když mají dostačující schopnosti a vzdělání.

3 Sexuální obtěžování a násilí

Jelikož tato práce pracuje s tématem hnutí #MeToo, které je orientováno na oběti sexuálního obtěžování a násilí, tato kapitola se pokusí alespoň stručně popsat, co sexuální obtěžování a násilí je. Sexuální obtěžování a násilí nemá jednotnou právní definici, liší se stát od státu. Obecně se jedná o nátlak sexuální povahy. Zahrnuje jak obtěžování verbální, tak i sexuální napadení. Důležitým ukazatelem sexuálního obtěžování je to, že toto chování se děje bez souhlasu nebo i přes nesouhlas oběti (Britannica, 2021).

V Česku je definováno v antidiskriminačním zákoně takto:

„Obtěžováním se rozumí chování, které je dotčenou osobou oprávněně vnímáno jako nevíтанé, nevhodné nebo urážlivé a

a) jehož záměr nebo důsledek vede ke snížení důstojnosti osoby nebo k vytvoření nepřátelského, ponižujícího nebo zneklidňujícího prostředí, nebo

b) které může být oprávněně vnímáno jako podmínka pro rozhodnutí, ovlivňující výkon práv a povinností vyplývajících z právních vztahů. Sexuálním obtěžováním se rozumí chování podle odstavce 5, které má sexuální povahu.“ (Zákon č. 198/2009 Sb)

Claire M. Renzetti a další například sexuální obtěžování definuje takto: „veškeré případy vyzývavých pohledů, slovních poznámek a narážek nebo fyzického kontaktu sexuální povahy a také nežádoucí žádosti o sexuální přízeň.“ (Renzetti, a další, 2003 str. 353) Ve většině států světa je toto chování nelegální a morálně nepřijatelné. Istanbulská úmluva považuje sexuální obtěžování a násilí za porušení lidských práv a státy musí zajistit, aby k němu nedocházelo a aby pachatelé byli přiměřeně potrestáni (Britannica, 2021).

Sexuální násilí a obtěžování se objevuje ve všech sférách života, na pracovišti, v domácnosti nebo na ulici. Následující kapitoly se zaměří především na sexuální obtěžování na pracovišti, jelikož je silně provázáno s kauzami #MeToo.

3.1 Znásilnění

Podle WHO je znásilnění definováno jako: „Fyzické násilí nebo jinak vynucená penetrace vulvy nebo řitního otvoru pyjem, jinou částí těla nebo věcí, pokus o znásilnění nebo nechtěné sexuální dotyky“ (WHO, 2021). Jedná se tedy o sexuální násilí, kdy jde o vynucení pohlavního styku anebo podobné sexuální aktivity (např. orálního sexu). Dříve byly za znásilnění považovány jen situace, kdy došlo k nechtěnému pohlavnímu styku se ženou, a tedy například pokus o znásilnění, orální sex nebo anální sex nebyl brán jako trestný čin znásilnění. Dodnes si většina lidí pod pojmem sexuální obtěžování a násilí představí znásilnění – tedy vynucenou penetraci, přesto, že do této kategorie spadá velké množství ostatních činů (Renzetti, a další, 2003).

Podle Claire M. Renzetti je znásilnění čin, kterého se ženy obávají úplně nejvíce, a to už od útlého věku. Také upozorňuje na bagatelizaci znásilnění, kdy je obhajováno tím, že některé ženy to mají rády „tvrdě“ anebo že „ne“ říkaly jenom proto, aby je muži museli přemlouvat. A samozřejmě také názor, že některé ženy si za znásilnění mohou samy, což je tzv. *victim-blaming*, kterému se detailněji věnuje kapitola 3.3. (Renzetti, a další, 2003).

Znásilnění si většina populace představuje jako čin, který provede oběti cizí pachatel v tmavé uličce, ovšem podle Johany Nejedlové, ředitelky organizace Konsent, jež se zabývá prevencí sexuálního násilí, provede znásilnění většinou osoba blízká (Tardonová, 2020).

3.1.1 Marital rape

Marital rape neboli znásilnění v manželství je druh znásilnění, které je provedeno v manželství (případně partnerství), kdy dojde k pohlavnímu styku či jinému sexuálnímu aktu bez souhlasu jednoho z partnerů. Je to forma domácího a zároveň sexuálního násilí. Dříve bylo právo na sex bráno jako součást manželství a tento akt nebyval považován za násilný (Yllö, a další, 2016).

V mnoha zemích světa *marital rape* není posuzován jako trestný čin, případně je nelegální, ale ve společnosti je ve skutečnosti tolerován. Veřejnost často neví, že i v manželství se může odehrát znásilnění a že je možné ho nahlásit jako trestný čin (Yllö, a další, 2016).

3.2 Obtěžování na pracovišti

Právě obtěžování na pracovišti je jedno z hlavních témat hnutí #MeToo a na něj se zaměří tato kapitola.

V USA jsou rozlišovány dvě formy sexuálního obtěžování na pracovišti:

- a) tzv. *quid pro quo* (něco za něco) – kdy oběť trpí sexuální obtěžování nebo násilí proto, že si chce udržet práci, dostat povýšení nebo se vyhnout vyhazovu.
- b) chování, které vytváří nepřátelské pracovní prostředí – chování, které narušuje zaměstnancovu schopnost pracovat (Renzetti, a další, 2003).

Českými odbory je definováno takto: „Sexuálním obtěžováním se rozumí jednání sexuální povahy v jakékoliv formě, které je dotčeným zaměstnancem oprávněně vnímáno jako nevíтанé, nevhodné nebo urážlivé a jehož záměr nebo důsledek vede ke snížení důstojnosti fyzické osoby nebo k vytváření nepřátelského, ponižujícího nebo zneklidňujícího prostředí na pracovišti nebo které může být oprávněně vnímáno jako podmínka pro rozhodnutí, které ovlivní výkon práv a povinností vyplývajících z pracovněprávních vztahů.“ (Stodolová, 2016).

Pachatelé obtěžování bývají především nadřízení, kteří využívají své vyšší pozice nad obětí. Oběťmi bývají častěji ženy, např. v USA v letech 2010 až 2016 muži tvořili jen 17 % obětí v případech, které byly nahlášeny (U.S. Equal Employment Opportunity Commission, 2021).

Oběti, stejně jako u jiných forem obtěžování a násilí, často čin nenahlásí, přičemž v těchto případech především proto, že se bojí o svou práci a také se cítí ve znevýhodněné pozici, kdy by musely vystoupit proti autoritě (Britannica, 2021). Jak uvedlo několik obětí Harveyho Weinsteina, měly strach, že jim bude zničena jejich kariéra, a vystoupit veřejně se rozhodly až v době, kdy byly mimo pracovní dosah pachatele (Kantor, a další, 2017).

3.3 Victim blaming

Victim blaming (obviňování oběti) je jev, při kterém je z činu, který byl na oběti spáchán, obviňována oběť sama namísto opravdového pachatele. Toto obviňování může pocházet jak od právníků, lékařů, médií, tak i od rodinných příslušníků (The Canadian Resource Centre for Victims of Crime, 2009). Tento jev se vyskytuje především u případů sexuálního obtěžování a násilí. Ještě v 90. letech 20. století se u případů znásilnění u soudu posuzovalo, co měla oběť na sobě a jaký vedla osobní a sexuální život, jako kdyby ona sama byla pachatelem (The Canadian Resource Centre for Victims of Crime, 2009).

Častým mýtem je to, že oběť si musela útok nějakým způsobem zavinit sama. V této souvislosti zaznívá: měla na sobě moc vyzývavé oblečení, šla sama v noci temnou uličkou, byla příliš opilá, šla s neznámým mužem domů. Od obětí se také očekává, že obtěžování či násilí okamžitě nahlásí, a když tak neučiní, sama tak vlastně přiznává, že se nic nestalo. Což je taky jedna z připomínek proti hnutí #MeToo od jeho kritiků, jelikož oběti, které se k hnutí přidaly, často vystupují po mnoha letech od doby, co čin proběhl. To, že se oběť bojí pachatele, že má strach právě z *victim blamingu* či *slut-shamingu*⁴, je věc, která kritikům často uniká (Renzetti, a další, 2003 str. 359). *Victim blaming* se samozřejmě nevztahuje jen na ženy, kromě nich jsou to především gay muži, kdo jsou velmi často obviňováni z násilí na nich spáchaného, jelikož vedou „deviantní“ životní styl, a tudíž si za svou situaci podle mnohých mohou sami (Renzetti, a další, 2003).

Jednou z mediálně známých obětí *victim blamingu* byla i žena zmíněná v kapitole 2.4. Byla jí Jyoti Singh, která byla brutálně skupinově znásilněna v Indii v roce 2012 a na následky znásilnění zemřela. I přes tento hrůzný čin byli politici (muži i ženy) schopni vinit Singh za to, co se jí stalo. Například tehdejší ministr dopravy Botsa Satyanarayana, uvedl, že ženy nemají v noci co pohledávat venku. Také další z indických ministrů Kailash Vijayvargiya pronesl, že oběť překročila limit, a proto se jí tento čin stal, a citoval při tom hinduistický epos (Lakshmi, 2013).

⁴ Slut-shaming je kritizování a stigmatizování žen za chování, které dříve bylo považováno za promiskuitní nebo sexuálně provokativní (Sweeney, 2021).

4 Hnutí #MeToo

Hnutí #MeToo je sociální hnutí, které se zaměřuje na boj proti sexuálnímu násilí a obtěžování. Podporuje ženy, které se rozhodly veřejně vystoupit a nahlásit násilníky, kterými jsou často jejich spolupracovníci nebo nadřízení. Hashtag MeToo vzniknul již v roce 2006, kdy jej poprvé použila Tarana Burke na sociální síti Myspace. Burke je sama obětí znásilnění a k vytvoření #MeToo ji inspiroval zážitek s mladou dívkou, která se jí svěřila, že je zneužívána. V té době jí Burke nebyla schopna pomoci, proto se rozhodla, že nyní podpoří mladé dívky a ženy tím, že jim odpoví „me too“ (přeloženo jako: já taky, mně také), aby si byly vědomy toho, že na trauma způsobené zneužitím nejsou samy (Burke, 2021).

Přestože byl tento hashtag vytvořen již v roce 2006, do povědomí celého světa se dostal až v roce 2017, kdy byl znovu použit herečkou Alyssou Milano poté, co vyšlo na světlo světa její obvinění Harveyho Weinsteina ze sexuálního obtěžování. Milano #MeToo využila za účelem ukázat, kolik žen bylo zneužito, a aby dokázala, že sexuální obtěžování (nejen na pracovišti) je problém, který je potřeba akutně řešit. Až později se dozvěděla o tom, že hashtag byl již v minulosti použit a že Tarana Burke již pracuje s oběťmi sexuálního násilí. (Dorking, 2016)

Přesto, že Burke přijala neoficiální titul vedoucí hnutí, je si vědoma, že poté, co se hnutí stalo virálním, má pro každého člověka jiný význam. Její hnutí je ale ovšem připraveno podat pomocnou ruku obětem sexuálního násilí (Burke, 2021).

4.1 Tarana Burke a práce hnutí #MeToo

Tarana Burke, jak již bylo zmíněno, je zakladatelkou hnutí #MeToo, ovšem není osobou, kvůli níž se toto hnutí stalo virálním a také není obětí sexuálního obtěžování ze strany Harveyho Weinsteina. Burke ovšem také zažila sexuální obtěžování a násilí, a proto nyní pomáhá lidem, kteří se ocitli ve stejné situaci (Burke, 2021).

Hnutí #MeToo pod vedením Burke v současnosti poskytuje pomoc obětem sexuálního násilí. Jejich stránka nabízí okamžitou pomoc, ať už jde o oběti nebo osoby obětem blízké. Nabízí zdroje a informace s tím, kam se obrátit, případně jak jednat. Podává také pomocnou ruku, pokud oběť nechce čin nahlásit, ale chce pouze psychickou podporu, ať už od profesionála nebo od dalších členek. Burke také pracuje s mladými znevýhodněnými ženami a pomáhá jim dostat se na vlastní nohy. Učí veřejnost o tom, že sexuální obtěžování není norma, kterou musí přijmout (Burke, 2021).

V aktuální situaci probíhající pandemie COVID-19 se zaměřují na osoby zažívající domácí násilí a snaží se jim podat pomocnou ruku nejen formou psychické podpory, ale také najít cestu, jak se dostat z prostředí, které pro ně může být životu nebezpečné. Její hnutí také nabízí kurzy pro učitele a širokou veřejnost, kteří se chtějí vzdělat a pochopit témata jako feminismus, sexismus nebo sexuální obtěžování (Burke, 2021).

4.2 Případ Harveyho Weinsteina

Tato kapitola stručně představí Harveyho Weinsteina a jeho bývalou kariéru, aby bylo možné jej zasadit do kontextu. Následující podkapitoly se zaměří na jeho obvinění, oběti, soud a trest.

Harvey Weinstein (narozen 1952) je bývalý americký filmový producent, který společně se svým bratrem produkoval úspěšné filmy jako *Zamilovaný Shakespeare* (1998), *Pulp Fiction* (1994) nebo *Dobrý Will Hunting* (1997), získal 6 Oscarů a nespočet dalších pomohl získat jiným osobám ve filmovém průmyslu (Kantor, a další, str. 8, 2019). Nepocházel z bohaté rodiny a všechn úspěch si musel vydobýt sám a stejně tak, jak dokázal vybudovat své vlastní jméno, pomohl ke slávě mnoha hercům. Podporoval kampaň Hillary Clinton, zaměstnal jako stážistku dceru Baracka Obamy, Malii a v roce 2015 dokonce produkoval dokument *The Huntington Ground* (2015), který se zabývá tématem sexuálního útoku na půdě univerzity (Kantor, a další, 2017).

Weinstein se prezentoval jako feministka, účastnil se dokonce pochodu žen v Park City v Utahu a daroval velkou částku na podporu profesorky Glorie Steinem⁵. Přesto byl Weinstein svým nevhodným chováním proslulý a byl si toho vědom i jeho tým, který ovšem vždy vázaly smlouvy o mlčenlivosti, a málo kdo se odvážil konfrontovat svého nadřízeného, který disponoval týmem nejlepších právníků (Kantor, a další, 2019).

4.2.1 Článek v New York Times

Dne 5. října 2017 byl v novinách *New York Times* publikován článek nesoucí název: *Harvey Weinstein Paid Off Sexual Harassment Accusers for Decades*,⁶ který napsaly Jodi Kantor a Megan Twohey, obviňující Harveyho Weinsteina ze sexuálního obtěžování několika desítek žen (Kantor, a další, 2017). Byl to právě tento článek, který spustil vlnu #MeToo, kdy se ženy rozhodly vystoupit a veřejně konfrontovat násilníky, ať už jmenovitě, či anonymně. K #MeToo se přidávaly ženy z celého světa, avšak tento skandál otrásl především Hollywoodem.

⁵ Weinstein daroval peníze na zřízení místa/katedry na Rutgers univerzitě v USA ve jménu feministky a politické aktivistky Glorie Steinem.

⁶ Harvey Weinstein po desetiletí vyplácel oběti sexuálního obtěžování

Cesta k tomuto článku nebyla vůbec jednoduchá, jak popisují autorky ve své knize *She said* (2019). Obě tyto investigativní reportérky se tématem sexuálního obtěžování zabývaly již delší dobu, Megan Thowey se dokonce věnovala případům sexuálního obtěžování, který spáchal někdejší prezident USA, Donald Trump. Když se reportérky zaměřily na případ Weinsteina, nevěděly, jaký dosah bude jejich pátrání mít. Harvey Weinstein nebyl celebrita, nebyl pro normální populaci znám, ovšem v Hollywoodu byl pojmem a měl neuvěřitelné konexe (Kantor, a další, 2017).

Největším odhalením článku bylo to, že případy sexuálního obtěžování se táhly napříč třemi dekádami. A také to, že počet obětí přesahoval skoro dvě desítky – a to nebyl konečný. Dalším důležitým bodem bylo i to, že některé oběti byly vyplaceny a často také tímto způsobem umlčeny (Farrow, 2017).

Weinstein používal na své oběti prakticky vždy stejnou metodu. Pozval si začínající herečky nebo své asistentky do svého hotelového pokoje, nabídl jim zářnou budoucnost v Hollywoodu a poté jim nabídl masáž nebo je požádal, zdali by ony daly masáž jemu. V jiných případech se žen ptal, jestli by se něj mohly dívat, když se sprchuje. V horších verzích došlo k vynucenému orálnímu sexu nebo znásilnění (Kantor, a další, 2017).

V jeho produkčních společnostech Miramax a The Weinstein Company bylo mezi zaměstnanci jeho chování známé, a proto se ženy, které byly přivolány do jeho pokoje, často více zahalovaly nebo chodily minimálně ve dvou. Většina z nich se bála promluvit kvůli nebezpečí ztráty své práce a ty, které se odhodlaly, byly často personálním oddělením odbyty, případně jim byla nabídnuta peněžní kompenzace (Kantor, a další, 2019).

4.2.2 Další události roku 2017

Po zveřejnění článku vydal Weinstein a jeho tým prohlášení, kde se omluvil za své chování. Uznal, že jeho chování nebylo vždy nejvhodnější a oznámil, že pracuje s terapeutem na tom, aby se jeho chování neopakovalo. Jeho právníci ovšem vydali také prohlášení, že ne všechna obvinění jsou pravdivá a že jednoznačně nespáchal žádné znásilnění (BBC News, 2017).

V následujících dnech byl Weinstein stažen z vedení své vlastní společnosti *The Weinstein Company* a během následujících měsíců vyplouvaly na povrch další a další obvinění od žen, které s Weinsteinem v minulosti spolupracovaly. Třináct dalších žen vystoupilo ve vyšetřování magazínu *New Yorker*. Byla to například italská herečka Asia Argento nebo Lucia Evans, která v té době byla začínající herečkou. Obě tyto ženy obvinily Weinsteina ze znásilnění. Všechny ženy, co se rozhodly promluvit, potvrdily, že jim Weinstein vyhrožoval zničením kariéry, a jelikož jako vlivný filmový producent měl tuto možnost, mnoho žen raději mlčelo (Farrow, 2017).

Autor článku, který vyšel v *The New Yorkeru*, Ronan Farrow, prohlásil, že své vyšetřování sexuálního obtěžování spáchané Weinsteinem chtěl publikovat již před několika měsíci na stanici NBC News, kde pracoval, avšak dostalo se mu odpovědi od vedení, že nejsou v pozici takovouto kauzu zveřejnit. Toto tvrzení však stanice NBC News odmítla (Farrow, 2017). Do konce roku se ze skoro dvou desítek obvinění stala necelá stovka (Saad, 2018).

4.2.3 Zatčení, soud

Již po obviněních v roce 2017 začala policie v Los Angeles, New Yorku a Londýně prověřovat, jestli jsou tato obvinění pravdivá a zdali je možné vznést proti Weinsteinovi obvinění (BBC News, 2020).

Po obvinění dvou žen, jejichž identita nebyla zveřejněna, byl Weinstein 25. května 2018 zatčen v New Yorku za znásilnění a několik dalších případů sexuálního obtěžování. Weinstein popřel jakoukoliv vinu ze sexuálního obtěžování a jeho právníci prohlásili, že u soudu bude trvat na své nevině. V ten samý den byl propuštěn na kauci, která činila 1 milion dolarů a byl mu nainstalován sledovací náramek. (BBC News, 2020)

Weinsteinovým právníkem byl Benjamin Brafman, který obhajoval mnoho celebrit, politiků a také členů mafie, avšak později v roce 2020 si místo něj Weinstein najal Donnu Rotunno, která obhajovala ve své kariéře hodně mužů obviněných ze sexuálního obtěžování a násilí. Rotunno při rozhovoru s Megan Twohey odpověděla na otázku, jestli byla někdy sexuálně obtěžována nebo zneužita, tak, že by se nikdy nedostala do této pozice, protože nikdy nešla domů s cizím mužem, nikdy nechodila v noci sama po městě, ani se nikdy neopila tak moc, aby nevěděla, co dělá. Když se ji Twohey následně zeptala, jestli se tedy ženy, které byly zneužity, do této situace dostaly samy, odpověděla, že

samozřejmě ne, ale měly by dělat správné rozhodnutí, aby se do nich nedostaly (Sanchez, 2020).

Dne 6. ledna 2020 bylo podáno trestní oznámení proti Weinsteinovi i v Los Angeles za znásilnění a sexuální napadení dvou žen dva dny po sobě v roce 2013. V ten samý den začal proces v New Yorku. Šest žen vypovídalo proti Weinsteinovi a obvinilo ho ze sexuálního obtěžování nebo napadení. Následně byl 24. února 2020 Weinstein shledán vinným ze znásilnění třetího stupně (nejnižší stupeň) a sexuálního obtěžování prvního stupně. Zároveň byl shledán nevinným v řadě dalších obvinění, kde jedno zahrnovalo znásilnění prvního stupně (nejvyšší stupeň). Byl odsouzen k 23 rokům odnětí svobody. Weinstein se k soudu dostavoval buď s chodítkem nebo na invalidním vozíku a jeho právníci orodovali za snížení trestu, kvůli jeho podlomenému zdraví. Soud ovšem na toto nepřistoupil především proto, že činy spáchané Weinsteinem nebyly jednorázové záležitosti, ale táhly se přes tři dekády (BBC News, 2020).

Aktuálně si Weinstein odpykává svůj trest ve vězení s maximální ostrahou Wende Correctional Facility ve státě New York a čeká ho ještě další proces za obvinění, která na něj byla podána v Los Angeles. Podle jeho právníků se jeho zdravotní stav zhoršuje (Saad, 2020).

4.2.4 Weinsteinův efekt

Poté, co se Weinsteinův případ stal virálním, spustil lavinu obvinění mužů ze sexuálního obtěžování, kteří byli na podobně exponovaných pozicích jako Weinstein. Tento efekt je úzce spojen s hnutím #MeToo. Weinsteinův případ otřásl světem především proto, že počet obětí byl nakonec ohromný (Guynn, a další, 2017).

Mezi muže, kteří byli díky tomuto efektu a také díky hnutí #MeToo obviněni, patří například herec Kevin Spacey, který byl obviněn z obtěžování nezletilého chlapce, když jemu samotnému bylo 26 let. Později se k tomuto obvinění přidala i další. Spacey zatím nebyl v době psaní této práce usvědčen ani z jednoho případu, ještě ho však čekají další soudní řízení. Kvůli těmto obviněním byl stažen ze seriálu *Domek z karet* (2013-2018) a také z potenciálních budoucích filmových rolí (Nordyke, 2017).

I když hnutí #MeToo zasáhlo především USA, jeho vliv se projevil i v jiných zemích, a to především anglicky mluvících. Ve Velké Británii byl zveřejněn seznam, kde bylo ze sexuálního obtěžování obviněno 36 členů parlamentu. Šlo o obvinění ze strany zaměstnanců a stážistů. V seznamu byla jména pachatelů anonymizována, i tak však tato kauza způsobila velký rozruch. Jako řešení navrhla tehdejší premiérka Theresa May zřídit lepší podpůrný systém pro zaměstnance a také důsledné zabývání se obviněními, ať už je pachatelem někdo ze strany vládnoucí nebo opoziční, což byl výsledek zveřejnění seznamu (Elgot, a další, 2017).

4.2.5 Seznam obětí

Aby byl dobře pochopen rozsah Weinsteinových činů, deník LA Times zveřejnil seznam⁷ obětí, které se rozhodly veřejně vystoupit. Podle autora seznamu je obětí více, avšak jejich přání zůstat v anonymitě brání tomu, aby byly přidány na seznam.

Seznam obětí, které obvinily Weinsteina ze sexuálního obtěžování nebo napadení je k nalezení v příloze č.1.

⁷ stav seznamu k 4. březnu 2021

4.3 MeToo v Česku

Hnutí #MeToo se dostalo i do Česka, avšak nezažilo zde takový rozmach jako v USA nebo ve Velké Británii. V českém prostředí tomu nepomohla hlavně média a také známé osobnosti. Jednou z nich například sexuolog Radim Uzel, který během přednášky na Univerzitě Karlově zlehčoval zážitky obětí a sám se nechal slyšet, že „za dlouholetou praxi poplácaných zadků sestřiček bych musel dostat doživotí.“ (Stejskalová, 2020). Uzel je znám svými sexistickými názory a zlehčováním znásilnění, což ještě utvrdil v rozhovoru pro DVTV (8.12.2020)⁸.

Česká společnost podle socioložky Kateřiny Kňapové sexuální obtěžování zlehčuje (Kabrhelová, 2020). Moderátoři, kteří by se jinak dali považovat za seriózní, často utrousí sexistické komentáře (Ustohalová, 2020). Příkladem může být Marek Eben v taneční soutěži *Stardance*, kde často komentuje výkon a postavu žen nevhodnými komentáři, jako např. když okomentoval tanečnici Natálii Otáhalovou a řekl, že její jméno plné dlouhých samohlásek přesně vystihuje, jak vypadá, tedy že má dlouhé nohy, na rozdíl třeba od nějaké „Boženy Buchtové“, která určitě bude krátká a nakynutá (Fila, 2019).

Zlehčování se tomuto tématu dostává i v politice, kde například Jaroslav Kubera, bývalý předseda Senátu ČR, pronesl, že toho hnutí je výstřelkem doby a sám nevěří statistikám o obtěžování a násilí, protože je považuje za nadhodnocené. Oběti se tímto patrně nenechaly ovlivnit a za rok 2019 bylo nahlášeno nejvíce případů obtěžování a znásilnění za posledních 10 let (Lauder, 2020).

V Česku se tedy #MeToo nesetkalo s příliš velkým pochopením. Podle socioložky Ivy Šmídové to není proto, že by se zde snad sexuální obtěžování nebo násilí neobjevovalo, ale proto, že česká media často píšou o těchto případech neprofesionálně, a také z toho důvodu, že náš showbusiness je menší, tudíž se oběti často bojí ozvat. Velká část společnosti si také myslí, že jde pouze o slavné osobnosti, a nepovažuje své zážitky za relevantní a hodné veřejného vystoupení (Daňková, 2018).

⁸ <https://www.dvtv.cz/video/sexualni-obtezovani-chlap-je-od-prirody-zvire-zeny-by-s-tim-mely-pocitat-a-zaridit-se-podle-toho-rika-uzel>

5 Vliv feminismu na hnutí #MeToo

5.1 Metodologie analýzy

Tato kapitola se zaměří na vysvětlení metodologie analýzy, která bude použita pro rozbor vybraných rozhovorů s ženami, které promluvily o hnutí #MeToo a Harveyem Weinsteinovi. Výzkum bude proveden kvalitativní metodou, kdy nejde o četnost jevů, ale o porozumění tématu a jeho popis. Snažíme se získat odpovědi na (často ne všechny) otázky co/kdo/kdy/kde/jak a proč (Novotná, a další, 2019 str. 260)

Bude využita kritická diskurzivní analýza, což je souhrnný pojem pro kvalitativní metody, které se zaměřují na jazyk a jeho vztah ke světu a nahlíží na něj jako na formu sociální praxe (Prokopová, a další, 2014 str. 11). Konkrétně bude využit přístup Teun A. van Dijka, který chápe diskurz jako multidimenzionální jev. Může být chápán různě a to lingvisticky (např. text), konkrétně (např. tvrzení), jako sociální praktika (např. přednáška), jako mentální reprezentace (např. názor) nebo jako komunikační činnost (např. debata). Výzkumník by se měl především zajímat o to, kdo jazyk užívá, jak jej užívá, kdy a také proč. Jeho přístup se v diskurzech zaměřuje na re/produkci upevňování moci a také na rezistenci vůči ní (Prokopová, a další, 2014 str. 30).

Velkým tématem van Dijkovy teorie je ideologie, kde v diskurzech dochází k polarizaci stran Oni a My. Tento moment rozvíjí ve svém schématu tzv. *ideologického čtverce*, u něhož platí, že stejně jako čtverec musí mít čtyři vrcholy, musí i ideologická výpověď splňovat čtyři podmínky:

- hodně mluvit o Našich dobrých stránkách
- hodně mluvit o Jejich špatných stránkách
- málo mluvit o Našich špatných stránkách
- málo mluvit o Jejich dobrých stránkách (Prokopová, a další, 2014 str. 34)

Budu se tedy snažit identifikovat ideologické momenty ve výpovědích vybraných osob. Především mi jde o to odpovědět na hlavní otázku výzkumu, kterou je: ovlivnil feminismus ženy, které veřejně vystoupily v kauzách hnutí #MeToo? Pokud ano, do jaké míry či jakým způsobem?

Abych byla schopná detekovat, jestli feminismus ženy ovlivnil (pokud to explicitně nevyjádří), v každém analyzovaném rozhovoru se pokusím najít jeden nebo více znaků feminismu, které specifikuji takto:

1. Snaha pomoci dalším ženám: ženy, které sexuální obtěžování zažily, nechtějí, aby další ženy musely trpět také, a proto případ nahlásily, aby pachatel nemohl udeřit znovu.
2. Pocit podpory: ženy cítí, že feminismus jako hnutí je něco, o co se mohou opřít, a když promluví o sexuálním násilí nebo obtěžování, které na nich bylo spácháno, nepřipadají si tak samy.
3. Ukončení sexismu, genderových stereotypů a snaha o rovnost: ženy chtějí, aby byly na stejné úrovni jako muži, a tudíž nechtějí, aby obtěžování, narážky a nevhodné poznámky byly něco, co musí nečinně trpět.
4. Získat zpět kontrolu nad svými těly: ženské tělo bývá sexualizováno a prezentováno jako majetek mužů.

Ve výpovědích se také zaměřím na způsob, jakým ženy mluví o Weinsteinovi.

5.2 Výběr vzorku

Záměrně jsem si vybrala ženy, které měly co dočinění s kauzou Harveyho Weinsteina, ať už jím byly obtěžovány či napadeny, nebo promluvily o obtěžování jiných. Rozhovory nebyly provedeny mnou, ale čerpám z vybraných zdrojů na YouTube. Tyto ženy budou krátce představeny v následujících podkapitolách.

5.2.1 Rose McGowan

Rose McGowan je americká herečka a aktivistka. Jedna z prvních žen, které vystoupily proti Weinsteinovi v rámci kampaně #MeToo a byla také jednou z žen, díky kterým mohl vzniknout článek v *The New York Times* a posléze i v magazínu *New Yorker*. Proslavila se rolemi například ve filmu *Vřískot* (1996) nebo v seriálu *Čarodějky* (1998-2006) (Dockterman, 2017). McGowan obvinila Weinsteina ze znásilnění, které se stalo v roce 1997 během festivalu Sundance. Znásilnění chtěla nahlásit, avšak Weinsteinův tým ji vyplatil, přičemž nepodepsala žádnou smlouvu zavazující ji mlčenlivostí, a tudíž může o činu mluvit (Dockterman, 2017).

Rozhovor s Rose McGowan pro ABC News z 1. února 2018, kde promluvila o tom, jak byla v roce 1997 znásilněna Weinsteinem: <https://youtu.be/F5rNnqSG-io>

5.2.2 Ashley Judd

Ashley Judd je americká herečka a politická aktivistka, která se stala obětí sexuálního obtěžování ze strany Weinsteina. Obtěžování proběhlo během natáčení filmu *Sběratel polibků* (1997). Judd již před kauzou #MeToo veřejně řekla, že je obětí sexuálního obtěžování a násilí, ovšem to, že pachatelem byl Weinstein, zmínila až v roce 2017. Judd se stala také obětí znásilnění a to třikrát. Je velkou bojovnicí za práva žen (Palin, 2019).

První rozhovor s Ashley Judd pro ABC News z 26. října 2017, který s ní udělala Diane Sawyer, v němž mluví o jejím zážitku s Weinsteinem: <https://youtu.be/Y1xPeO4rCKg>. A druhý rozhovor, také pro ABC News, z 1. května 2018, kde Judd mluví především o tom, proč se rozhodla podat žalobu na Weinsteina: https://youtu.be/Lf_6V30lBro

5.2.3 Lauren O'Connor

Lauren O'Connor je bývalá Weinsteinova zaměstnankyně, přičemž nebyla jeho obětí, avšak napsala zprávu, ve které zmiňuje, jak nepříznivé prostředí pro ženy bylo

v The Weinstein Company, a že jí samotné se několik žen svěřilo, že byly Weinsteinem obtěžovány nebo napadeny. Je důležitou osobou pro pochopení prostředí kolem Weinsteina (Brown, 2020).

Rozhovor s Lauren O'Connor pro Democracy Now z 29.1.2019, kde mluví o tom, proč se konečně rozhodla mluvit o Weinsteinovi: https://youtu.be/19S8nX_C33I

5.3 Rozhovory

5.3.1 Analýza rozhovoru s Rose McGowan

Rose McGowan je jednou z nejvýznamnějších osob, co se kauzy Weinsteina a #MeToo týče. Ve zkoumaném rozhovoru⁹, který byl poskytnut pro *ABC News* 1. února 2018, je hned ze začátku McGowan velmi kritická k jedné události a tou je předávání Zlatých glóbulů v roce 2018. Během této události měla na sobě většina celebrit černé oblečení a brože s nápisem *Time's Up*, což je charita a hnutí založené na podporu obětí sexuálního obtěžování a násilí a vzniklo v návaznosti na hnutí #MeToo (Russian, 2018). Sama McGowan se události neúčastnila. „Je to, jak kdyby lidé tančili na našich hrobech, v luxusních šatech, černých samozřejmě, pózují, užívají si to na červeném koberci... Bylo mi jasné, že tam naklušou s aktivisty jen kvůli PR“¹⁰. Již zde McGowan splňuje podmínky ideologické mluvy a ideologického čtverce van Dijka. Hodně mluví o svých dobrých stránkách: nešla na předávání cen, odsuzuje to, je to podle ní pokrytecké. Naopak hodně mluví o špatných stránkách protistrany, což jsou ti, co na akci šli jen pro publicitu a vnímá to jako marketingový tah. Málo mluví o svých špatných stránkách: je sice také herečkou, producentkou a členkou Hollywoodu, ale neúčastnila se. Málo mluví o dobrých stránkách těch, kteří jsou jejími soupeři: akce byla na podporu charity, ale většině šlo jen o PR.

Do analýzy jsem se rozhodla zařadit i to, jak ženy o Weinsteinovi mluví a jak ho popisují. McGowan Weinsteina odmítá jmenovat a mluví o něm jako o „the monster“ (monstrum/nestvůra), jako důvod uvádí, že nikdy nechtěla, aby měl místo v jejich slovech nebo její knize. Takže místo toho, aby byl příběh o něm, otáčí pozornost na sebe.

V následující části McGowan říká: „Přála jsem si, aby se alespoň jedna osoba postavila a řekla ‚dost‘. Protože spousta lidí měla spoustu šancí to zastavit“. Moderátorka dodává: „nyní je sama McGowan ta, kdo říká ‚dost‘“¹¹. Díky tomuto prohlášení mohu identifikovat přítomnost feminismu v rozhodnutí McGowan promluvit o tom, co jí Weinstein provedl.

⁹ <https://youtu.be/F5rNnqSG-jo>

¹⁰ Originál: „I feel like people are dancing on our graves, people in fancy dresses, black of course, posing living it up on the red carpet...and I knew they're gonna trot the activists out there for PR.“

¹¹ Originál: „I wish just one person would have stood up and said no more because so many people have so many chances to put a stop to this...now McGowan herself is saying no more.“

Konkrétně jde snahu pomoci dalším ženám (bod 1 v kapitole 5.1), aby nemusely zažít to samé, co ona.

Zde McGowan popisuje, jak vnímala Weinsteina, když ho poprvé viděla: „He was a warthog from hell. I thought he was terrifying looking. I thought he was the single most ugly person I'd ever seen in my life.“ (Vypadal jako bradavičnaté prase z pekla. Myslela jsem si, že vypadá děsivě. Myslela jsem si, že je to ten nejhnusnější člověk, kterého jsem kdy v životě viděla.) Jde vidět, že Weinsteina vnímala přímo hroživě a cítila k němu odpor. Tento popis dám do kontrastu s výpověďmi ostatních žen a jejich vnímáním Weinsteina v závěru analýzy.

V rozhovoru je prezentována i reakce Weinsteinova advokáta na obvinění od McGowan: „Weinsteinův advokát uvedl, že Rose McGowan se snaží propagovat svou novou knihu, a přitom se snaží pana Weinsteina pomluvit otřesnou lží a dodává, že (Weinstein) popírá jakékoliv obvinění z nedobrovolného sexuálního kontaktu a je naprosto chybné a nezodpovědné spojovat tvrzení o nevhodném chování a dobrovolný sexuální kontakt, kterého bylo později litováno, s obviněním ze znásilnění“¹². Zde jde opět vidět ideologická mluva a silná polarizace Oni a My, tentokrát ze strany Weinsteinova zástupce. Mluví hodně o jejích (McGowan) špatných stránkách: snaží se jen propagovat svoji knihu, neříká pravdu. Ve výpovědi se naopak často zmiňuje o svých (resp. Weinsteinových) dobrých stránkách: žádného trestného činu se nedopustil, je nevinný. Málo mluví o svých (tedy Weinsteinových) špatných stránkách: připouští možné nevhodné chování, ovšem ne v míře přestupku nebo trestného činu. Stejně tak se málo zmiňuje o jejích (McGowan) dobrých stránkách: propaguje svou novou knihu, ale lže o svém styku s Weinsteinem.

Reportérka se McGowan zeptá, proč se rozhodla promluvit o tomto zážitku až nyní: „Lidé byli příliš hloupí. Jazyk a média nebyly ani trochu tam, kde bylo potřeba, aby byly. Teď je vše jinak díky ostatním ženám, které také vystoupily“¹³. McGowan byla schopna vystoupit v této době až díky podpoře ostatních žen a hnutí #MeToo (bod 2 v kapitole 5.1). Tímto

¹² Originál: „Attorney for Weinstein said that Rose McGowan is looking to promote her new book. And in doing so she tries to smear Mr. Weinstein with a bold lie, adding that he denies her allegations of non-consensual sexual contact, and it is erroneous and irresponsible to conflate claims of inappropriate behaviour and consensual sexual contact later regretted with an untrue claim of rape.“

¹³ Originál: „People were too stupid. The language and media was not anywhere close to where it needed to be. Now it is different thanks to other women coming forward.“

také potvrzuje přítomnost feminismu v jejím rozhodnutí vystoupit proti Weinsteinovi. Před dvaceti lety by jí nebyla věnována žádná nebo minimální pozornost, v dnešní době a prostředí, které pomohl nastavit i feminismus, je její prohlášení bráno vážně.

5.3.2 Analýza rozhovoru s Ashley Judd

Rozhodla jsem se analyzovat dva rozhovory, první tento¹⁴ pro *ABC News* z 26. října 2017, který s Ashley Judd vedla Diane Sawyer a bohužel není velmi dobře zpracovaný – Sawyer často mluví přes Judd a parafrázuje její slova, i přes tyto nevýhody jsem se ho však rozhodla analyzovat. A poté druhý rozhovor¹⁵, který byl také poskytnut pro *ABC News* 1. května 2018.

Judd ve svém rozhovoru mluví i o dalších případech sexuálního obtěžování a násilí, které zažila během svého života a navazuje tak na zážitek s Weinsteinem a důvodem, proč se rozhodla promluvit po tolika letech: „Cítím s tou 28, 29letou ženou z Kentucky.“ Moderátorka: „Která nemohla promluvit?“ Judd: „No, potom toto děláme pro ni. Víte, pokud teď ještě pro ni není ten správný čas, pomáháme vytvořit vhodné prostředí, aby mohla vystoupit.“¹⁶ Touto 28, 29letou ženou z Kentucky myslí Judd samu sebe a tím, že nyní vystupuje se svým příběhem se snaží podpořit ostatní ženy a připravit půdu pro jejich příběhy. Tímto podle mého soudu můžeme u Judd doložit přítomnost feministického momentu v tom, že je pro ni vlastně motivací promluvit, konkrétně se zde jedná o projev bodu č.1, což je snaha pomoci dalším ženám.

V druhém rozhovoru Judd dodává: „Moje výpověď pomohla spustit hnutí #MeToo a Time's Up a pomohla pobídnout 80 dalších žen, aby vystoupily se svými obviněními proti Harveymu Weinsteinovi, a to je ten důvod, proč jsem to vůbec udělala.“¹⁷ Tady je opět možné vidět její motivaci feminismem a projevuje se zde znovu snaha pomoci dalším ženám a dodat jim sílu k obvinění nebo alespoň promluvení o činu, který jim byl spáchán.

„Ztratila jsem kariéerní příležitosti, přišla jsem o peníze. Ve své kariéře jsem ztratila status a prestiž a moc jako přímý důsledek sexuálního obtěžování a odmítnutí sexuálního obtěžování. Tak se mi dařilo... Je to velmi rozrušující, víte, bylo totiž velmi výjimečné být pozvána do jejich kanceláří. Bylo mi opravdu ukázáno, co se kreativně děje v zákulisí.

¹⁴ https://youtu.be/Lf_6V30lBro

¹⁵ <https://youtu.be/Y1xPeO4rCKg>

¹⁶ Originál: Judd: „I feel for that 28, 29 years old from Kentucky.“ Interviewer: „Who cannot come forward? who cannot?“ Judd: „Well, then we're doing this for her. You know, if this isn't her moment, yet, we're helping create the moment when she can.“

¹⁷ Originál: „My coming forward triggered the #MeToo movement and the Time's up movement, and that helped prompt with 80 women to come forward with accusations against Harvey Weinstein and that's why I did it in the first place“

A bylo mi vážně líto sebe samé, protože jsem věděla, že je něco špatně, ale nevěděla jsem, co to je a teď víme, že k tomu rádiovému ticho vedla pomluva, že je složité se mnou pracovat. Víte, jsem dokonale nedokonalá. Myslím, že nejsem nejveselejší ranní ptáče, co se kdy narodilo. Mám však důvěru ve svou profesionalitu.“¹⁸ V tomto úryvku je možné identifikovat ideologickou mluvu. Judd se rozhodla na Weinsteina podat žalobu za zničení její kariéry. Zmiňuje se hodně o jeho (Weinsteinových) špatných stránkách: Ztratila kvůli němu peníze, kariérní možnosti, byla pomluvena. Naopak více mluví o svých dobrých vlastnostech: věří ve svou profesionalitu a pracovitost; tvrdí, že se jí v té době velmi dařilo. Pak zmiňuje velmi málo svých stinných stránek: není úplně ranní ptáče, nemá to ovšem co dočinění s její prací. A nakonec se letmo zmíní o jeho dobrých stránkách: pozvali ji do studia, aby viděla zákulisí, což pro ni bylo velmi přínosné, ale nakonec do role nebyla vybrána a to na základě údajné pomluvy.

V další části Judd říká: „Největším cílem je bezpečné a rovnocenné pracovní prostředí a zejména skoncovat s ekonomickými poškozeními kariér žen a skoncovat s výhružkami a odplatami. Všechny toto zažíváme a jedná se o nelegální chování.“¹⁹ Zde je opět možné vidět její motivaci feminismem, přičemž tentokrát jde o cíl ukončení sexismu a zajištění rovnosti pro ženy a muže.

Judd na rozdíl do McGowan Weinsteina nějak nepopisuje vzhledově, povahově popisuje, že byl manipulativní, a také ho obviňuje ze zničení kariéry, stejně jako McGowan.

¹⁸ Originál: „I lost career opportunity, I lost money. I lost status and prestige and power in my career as a direct result of having been sexually harassed and rebuffing the sexual harassment. I was on such a roll... It's very upsetting, you know, it was it was a special time to be invited into their offices. And I was really shown what was going on behind the scenes creatively. I felt very sad for the self that I was because I knew something was wrong, but I didn't know what and now we know what was being said that led to that radio silence that I was difficult to work with. Oh, you know, I'm perfectly imperfect. I mean, I'm not the most cheerful morning person that was ever born. But I have confidence in my professional integrity.”

¹⁹ Originál: „The ultimate goal is for safe and equal workplaces and for economic damage to women's careers in particular to end and for the threat and action of retaliation to end. We all experience that and it is illegal behaviour.“

5.3.3 Analýza rozhovoru s Lauren O'Connor

Rozhovor²⁰ s Lauren O'Connor patří mezi nejlépe zpracované a její projev působí velmi přirozeně byl poskytnut pro stanici *Democracy Now!* 29.1.2019. O'Connor, jak již bylo zmíněno v předchozí kapitole, není obětí sexuálního obtěžování ze strany Weinsteina, ovšem jako jeho zaměstnankyně se nevyhnula verbálnímu obtěžování.

O'Connor napsala interní stížnost, která později z the Weinstein Company unikla a je nyní známa po pojmem *the memo*, kde O'Connor popsala atmosféru ve firmě a nevhodné chování Weinsteina k ženám. *The memo* bylo taky jedním ze základních pilířů článku v *The New York Times* zmíněného v kapitole 4.2.1. K sepsání této stížnosti ji přiměl především jeden zážitek, jak popisuje: „Takže došlo k jedné konkrétní události. Byla jsem na pracovní cestě s Harveym, hodně jsem s ním cestovala. Uprostřed noci přišla do mého pokoje mladá žena, bouchala na dveře, brečela a třásla se. Zeptala jsem se jí, co se stalo, a ona mi začala vysvětlovat, že došlo k tomu, čemu teď říkáme *masážový incident*. Uděláte s tím něco nebo ne? A opravdu nemáte možnost volby. Otázkou tedy je, jak s tím něco uděláte? Protože to musíte zastavit, kvůli ní a kvůli dalším ženám.“²¹ O'Connor zde popisuje, že její motivací pro vystoupení byla tato konkrétní událost. Můžeme zde vidět motivaci feminismem, a to konkrétně snahu pomoci ostatním ženám. O'Connor sama nebyla v nebezpečí, ale věděla, že s tím musí něco udělat. Také zde zmiňuje *masážový incident*, což je jeden ze způsobů, jak Weinstein své oběti obtěžoval, požádal je o masáž nebo naopak masáž nabídl jim.

Ideologickou mluvu můžeme najít například v tomto úryvku: „Jednou jsem udělala chybu. Pracovali jsme v jeho hotelovém pokoji, což bylo vlastně docela běžné. Chtěla jsem na konci večera odejít a on (Weinstein) byl hodně našťvaný, pořád nevím, co vlastně za chybu jsem to udělala, ale nikdy nezapomenu, co mi řekl. Řval na mě, velký chlap, možná si to dokážete představit, jenom pár centimetrů od mého obličeje a nemohla jsem se přes něj dostat. A on mi řekl, skoro jako kompliment. Řekl mi, jsi dost chytrá na to, abys byla

²⁰ https://youtu.be/19S8nX_C33I

²¹ Originál: „So there was one particular event. I was on a business trip with Harvey, I travelled a lot with him. Middle of the night, a young woman comes to my hotel room pounding on the door, and she's crying and shaking. So I asked her to come in and asked her: What's wrong? And there's, hesitation before she tells me and starts explaining to me, what's now referred to as massage incident had occurred, You know, are you going to do something about it or not? And really, that isn't a choice to make. And so the question becomes, how do you do something about it? Because you need to stop this, for her and for other women.“

jednou jako já, ale pokud nechceš být jako já, možná by sis měla vzít nějakého tlustého židovského zm*da, protože možná jediné, na co se hodíš, je rodit děti.“²² Zde O'Connor mluví velmi o Weinsteinových špatných stránkách: křičel na ni, urážel ji. Naopak hodně mluví o svých dobrých stránkách: Křičel na ni bezdůvodně, už ani neví, co udělala za chybu. O Weinsteinových dobrých stránkách není vlastně ani zmínka. Své špatné vlastnosti zmíní tím, že udělala chybu, i když vlastně dodnes neví, co za chybu to bylo.

O'Connor poté popisuje, jaké to bylo po vydání článku v *The New York Times* v roce 2017: „No, víte, ta solidarita, kterou poskytovala každá žena, která se rozhodla promluvit, vlastně ochraňovala i mě. A za to jsem velmi vděčná.“²³ I když O'Connor nebyla obětí sexuálního obtěžování či násilí ze strany Weinsteina, i tak se jí dostalo podpory od ostatních žen. Zde můžeme vidět další feministický prvek, a to konkrétně podporu od ostatních žen.

O'Connor říká, že práce s Weinsteinem byla jako na horské dráze a že i přesto, že se hodně naučila, toto prostředí bylo dlouhodobě nezvladatelné. Weinstein měl výbuchy vzteku a jeho nálada se odrážela na celé jeho práci.

Poté se ještě jednou zmíní o své motivaci promluvit v dokumentu *Nedotknutelný* (2019), který pojednává o celé kauze kolem Weinsteina. Reportérka: „Proč jste se rozhodla vystoupit veřejně v dokumentu *Nedotknutelný*? The Times otiskly Vaše jméno a úryvky z Vaší stížnosti, a to se Vám nelíbilo, takže co Vás přimělo promluvit?“ Na to O'Connor odpovídá: „Ocitáme se v době a hnutí, které je o tom mít vlastní hlas a myslím, že to je důležitá část smíření. Myslím, že opravdu důležitou částí uzdravení se je použít svůj hlas. A pro mě nastal ten čas.“²⁴ V této pasáži popisuje svou motivaci tak, že to pro ni bylo

²² Originál: „There's this one time I made a mistake. And we've been working up in his hotel room, which was actually quite common. And, you know, I was going to leave the room as the end of the evening. And he was very angry, still can't remember the mistake I made, but will never be able to forget what he said to me. You know, and he is yelling at me, big man, maybe you know, a couple inches away from my face, my back's up against the wall, the doors to my right, the rest of the rooms to my left, and I can't really get past him. And, and he says to me, what's funny, it was almost a compliment thrown in there. He says to me, you're smart enough to be me one day, but if you don't want to be me, maybe you should just go marry some fat rich Jewish fu*ker, because maybe all you're good for is making babies.”

²³ Originál: „So, you know, the solidarity provided by each woman that came forward actually protected me, too. And I am so grateful for that.“

²⁴ Originál: “How did you make the decision to come forward in the film *Untouchable* to actually be filmed? I mean, the Times had printed your name and excerpts of this leaked memo that you didn't like, what made you decide to come forward? We're in a moment and a movement that's you know about ownership of voice, ultimately, and I think it's an important part of healing. I think it's a really important part of healing to use your voice. And it was, it was time for me.”

součástí psychického uzdravení, ale také zmiňuje, že to bylo díky hnutí #MeToo a jeho platformě. Tudiž její rozhodnutí vystoupit je možné hodnotit tak, že bylo z části motivováno feminismem, jelikož cítila podporu od ostatních žen, a také tím, že mluvit o tom, co zažila, je důležité pro její duševní zdraví a pomohlo jí to s vyrovnáním se s traumatem.

5.4 Výsledky analýzy

Podle mého soudu rozbor rozhovorů všech vybraných žen prokázal, že feminismus měl vliv na jejich rozhodnutí o tom promluvit o sexuálním násilí. A to bez ohledu na to, zda obětí Weinsteinina byly nebo ne. Ženy feminismus nikdy doslova nezmínily, avšak v jejich výpovědích byl patrný ve formě sledovaných znaků. Nejvíce asi u Ashley Judd, která mluvila nejen o snaze pomoci ostatním ženám, ale také o ukončení sexismu a rovnocenném ohodnocení pro ženy a muže.

Nejčastěji ženy vypovídaly tedy proto, že chtěly pomoci ostatním ženám, aby nemusely zažít to samé, co ony. U Ashley Judd a Rose McGowan je patrné, že díky hnutí #MeToo dostaly platformu, kde promluvit. Lauren O'Connor promluvila ještě dříve, než hnutí #MeToo vzniklo, ovšem i potom se rozhodla poskytnout rozhovor a také se vyjádřit v dokumentu *Nedotknutelný* (2019), který vypráví o celé kauze Harveyho Weinsteinina.

Ženy však rozhodně nebyly motivovány jen feminismem, protože jejich výpovědi a veřejná vystoupení jim také pomohly vypořádat se s traumatem, které zažily. Tato motivace je jasná u všech tří žen. McGowan toto ve svém rozhovoru popisuje asi nejexplicitněji: „Mívala jsem noční můry a propotila jsem několik centimetrů matrace, budila jsem se s křikem. A to trvalo roky.“²⁵

Žádná z žen v rozhovorech nezmínila jako svou motivaci bod č.4: získat zpět kontrolu nad svým tělem. Tento bod jsem zařadila po zhlédnutí dokumentu *Nedotknutelný* (2019), kde tento důvod uvedlo několik žen. Nicméně vybrané analyzované rozhovory tento moment neobsahovaly.

Důvodem k vyhledání deologické mluvy nebylo to, abych zdiskreditovala oběti Weinsteinina, nýbrž abych poukázala na to, že se v rozhovorech tato mluva vyskytuje a že ji používají obě strany. Je jasné, že jeho oběti o něm nebudou mluvit lichotivě po tom všem, co zažily. Například Judd o Weinsteinovi nemluvila tak negativně jako McGowan, přesto se však na něj rozhodla podat žalobu za zničení kariéry. O'Connor profesně Weinsteinina také ocenila, ale jeho povaha a činy byly něco, co nebyla schopna a ochotna přehlédnout.

²⁵ Originál: „I would have night terrors and sweat through to the mattress and inch down into the mattress, I would wake up screaming. And this went on for years.“

Ženy tedy byly motivovány feminismem, ale domnívám se, že ani v jednom případě to nebyla jejich jediná motivace. Z jejich výpovědí je však jasné, že hnutí #MeToo jim připravilo platformu, díky které mohly nejen promluvit, ale hlavně byly i vyslyšeny.

5.4.1 Jak mluví o Weinsteinovi?

Rose McGowan popisuje Weinsteina asi nejvíce antagonisticky, přičemž je to také osoba, která ho obviňuje z činu nejvyššího stupně, tedy ze znásilnění. McGowan o Weinsteinovi mluví jako o monstru. Ashley Judd Weinsteina sice obviňuje ze zničení kariéry, ale když byla dotázána, co by Weinsteinovi vzkázala, řekla: „Co bych řekla Harveymu, je to, že ho miluju a rozumím tomu, že je nemocný a trpí, a že je tady pro lidi jako on pomoc a že je naprosto na něm, aby si tu pomoc vyhledal.“²⁶ Nutno dodat, že Američané slovy „i love you“ nešetří a nevyužívají je jen při vyznání lásky, ale je to pro ně na podobné úrovni, jako když my řekneme ‚mám tě rád‘. Prohlášení Judd je také založeno na její silné víře, o které se zmiňuje v první části rozhovoru. O'Connor s Weinsteinem spolupracovala velmi úzce a popisuje, že práce s ním byla jako na horské dráze. Byl emočně nevyrovnaný a dokázal lidem udělat ze života peklo, na druhou stranu byl ale také schopný rozdávat svým zaměstnancům obří odměny. O'Connor připouští, že se od Weinsteina hodně naučila, ale to, co musela kvůli tomu vytrpět, za to nestálo.

5.4.2 Poznámky/zajímavosti

Zajímavé na všech rozhovorech bylo to, že se v nich ukazoval určitý vzorec ve Weinsteinově chování. Domluvil si se ženami schůzku, která měla být většinou v restauraci hotelu, ale nakonec se přesunula do jeho apartmánu. Na schůzce původně neměli být sami, ale většinou sami skončili. Ženy velmi často požádal o masáž anebo jim ji nabídl. Když odmítly, naléhal na ně. Často na ženy zaútočil při odchodu a snažil se je dostat do koupelny, kde po nich žádal, aby se na něj dívaly, jak se sprchuje, anebo se je pokusil znásilnit. O'Connor popsala, že své ženské zaměstnankyně často využíval na to, aby ženy (oběti) nalákal do rizikových situací; přítomnost jeho asistentky často v ženách měla vzbuzovat důvěru, avšak asistentky většinou pokoj opustily nebo nakonec vůbec nebyly přítomny.

²⁶ Originál: „What I would say to Harvey is, I love you. And I understand that you are sick and suffering. And there is help for a guy like you too, and it's entirely up to you to get that help.

Původně jsem do analýzy chtěla zahrnout i Alyssu Milano, jelikož je to osoba, díky které se stal hashtag MeToo virálním. Milano ovšem neposkytla mnoho rozhovorů na toto téma, a i v těch, které poskytla, se většinou nezmiňuje o Weinsteinovi, a to především kvůli tomu, že Weinsteinova nyní už bývalá žena Georgina Chapman je její blízká přítelkyně a kolegyně. Je také zajímavou osobou kvůli jejímu negativnímu vztahu s Rose McGowan, se kterou hrály několik let v seriálu *Čarodějky* (1998-2006). McGowan označila chování Milano za toxické a nechala se slyšet, že spolupráce s ní byla peklo (White, 2020).

6 Závěr

Cílem mé práce bylo odpovědět na otázku, zda feminismus mohl ovlivnit ženy, které vystoupily v kauzách hnutí #MeToo? Pokud ano, do jaké míry či jakým způsobem? Abych se dostala k odpovědi na tuto otázku, bylo nejdříve třeba popsat feminismus, jeho vlny a stupně vývoje, aby bylo vůbec možné znaky feminismus ve výpovědích žen identifikovat. Důležité bylo také popsat sexismus, který je tím, co sexuální obtěžování často umožňuje.

V další části jsem popsala sexuální obtěžování a násilí, a to především proto, abych si připravila půdu pro rozbor hnutí #MeToo a činů Harveyho Weinsteina a pochopila formy tohoto násilí. Cílem této části bylo také částečně demystifikovat pojem sexuálního obtěžování a násilí, které je často bráno jako vážné jenom, pokud jde o znásilnění.

Samotný popis hnutí #MeToo a Weinsteinovy kauzy následoval v další části, která poukázala na rozsah jeho činů a také na to, jak těžké bylo pro autorky článku v The New York Times toto téma zpravovat. Hlavním problémem bylo to, že ženy měly obavy promluvit veřejně, především ze strachu z potenciálních Weinsteinových reakcí. Popisují také to, jaký měla tato kauza dopad na Hollywood a celkově na (zejména americkou) společnost, ve které se díky této kauze prohloubila konverzace o sexuálním obtěžování.

V závěrečné fázi jsem se zaměřila na hledání odpovědi na výzkumnou otázku a učinila jsem tak pomocí kvalitativní kritické diskurzivní analýzy s pomocí přístupu Teuna A. van Dijka. Zjistila jsem, že všechny vybrané rozhovory žen, které se zapojily do Weinsteinovy kauzy, byly feminismem ovlivněny. Především tak, že se snažily pomoci dalším ženám, aby nepodstoupily to samé, co ony samy. Feminismus ovšem nebyl jedinou motivací žen k veřejnému výstupu, bylo to také z čistě osobních důvodů, a to především kvůli tomu, aby se mohly se zážitkem vyrovnat.

Celkově jsem byla díky této práci schopna zmapovat, že feminismus hrál v hnutí #MeToo výraznou roli. Myslím si, že právě díky feministickému hnutí (a to ať už vědomě či nevědomě), byly vlastně ženy schopny sdílet podporu. Díky feminismu byla dle mého společnost obecně na jejich vystoupení připravenější než dříve. Téma jsem si vybrala především proto, že mě zarazelo, jak velký počet žen byl podroben slut-shamingu a kritizován za to, že se o zážitek se sexuálním násilím či obtěžováním podělily až po tolika

letech a že jejich motivací byla snaha o větší publicitu. Chtěla jsem tak poukázat nejen na to, že je o traumatickém zážitku často velmi těžké hovořit, ale také na to to, že dřívější doba nebyla na výpovědi obětí sexuálních útoků připravená. A tak díky spojení hnutí #MeToo a feminismu bylo možné vytvořit platformu, kde byly ženy vyslyšeny a pochopeny.

7 Bibliografie

Baer, Hester. 2016. Redoing feminism: digital activism, body politics and neoliberalism. *Feminist Media Studies*. [Online] 2016. [Citace: 1. březen 2021.] <https://www.tandfonline.com/doi/full/10.1080/14680777.2015.1093070>.

Baumgardner, Jennifer a Richards, Amy. 2010. *Manifesta: Young Women, Feminism, and the Future*. New York : Farrar, Straus and Giroux, 2010. 978-0374532307.

BBC News. 2020. Harvey Weinstein timeline: How the scandal unfolded. *BBC News*. [Online] 29. May 2020. [Citace: 8. březen 2021.] <https://www.bbc.com/news/entertainment-arts-41594672>.

BBC. 2017. Harvey Weinstein: Film producer says 'I have caused a lot of pain'. *BBC News*. [Online] 5. October 2017. [Citace: 7. březen 2021.] <https://www.bbc.com/news/world-us-canada-41520007>.

Beauvoir, Simone. 2015. *The Second Sex*: Vintage, 2015. 9781784870386.

Biography.com Editors. 2020. Alyssa Milano. *Biography.com*. [Online] 13. July 2020. [Citace: 22. březen 2021.] <https://www.biography.com/actor/alyssa-milano>.

Boyd, Julia. 2013. *The Excellent Doctor Blackwell: The Life of the First Woman Physician*. Thistle Publishing, 2013. 1909609781.

Britannica. 2021. Sexual harassment. *Britannica*. [Online] 9. March 2021. [Citace: 19. březen 2021.] <https://www.britannica.com/topic/sexual-harassment>.

Brown, Tracy. 2020. Former Weinstein Co. employee reveals why she helped take down Harvey. *LA Times*. [Online] 2. March 2020. [Citace: 22. březen 2021.] <https://www.latimes.com/entertainment-arts/story/2020-03-02/lauren-oconner-weinstein-memo>.

Burke, Tarana. 2021. Get to know us. History and inception. *me too. Movement*. [Online] 2021. [Citace: 24. únor 2021.] <https://metoomvmt.org/get-to-know-us/history-inception/>.

Burkett, Elinor a Brunell , Laura. 2020. Feminism. *Encyklopedia Britannica*. [Online] 23. September 2020. [Citace: 24. únor 2021.] <https://www.britannica.com/topic/feminism>.

Daňková, Magdaléna. 2018. #MeToo v Česku? Sexuální násilí zlehčujeme, děláme, že se nás netýká, říká socioložka. *Aktuálně.cz*. [Online] 16. říjen 2018. [Citace: 18. březen 2021.] <https://magazin.aktualne.cz/lide-kteri-se-prihlasi-k-metoo-jsou-hrdinove-rika-sociolozka/r~f521ece6cfbf11e8b295ac1f6b220ee8/>.

Deník N. 2020. Me Too v Česku. *Deník N*. [Online] 18. červenec 2020. [Citace: 11. březen 2021.] <https://www.jestevetsikritik.cz/texty-zdarma/1059-metoo-v-cesku>.

Dockterman, Eliana. 2017. Rose McGowan: 'They Really F--ed With the Wrong Person'. *TIME*. [Online] 6. December 2017. [Citace: 19. březen 2021.] <https://time.com/5049676/rose-mcgowan-interview-transcript-person-of-the-year-2017/>.

Dorking, Marie Claire. 2016. #MeToo hashtag is going viral. *yahoo.com*. [Online] 16. October 2016. [Citace: 24. únor 2021.] https://www.yahoo.com/lifestyle/alyssa-milanos-metoo-hashtag-proves-shocking-amount-women-sexually-harassed-assaulted-154249582.html?guccounter=1&guce_referrer=aHR0cHM6Ly9lbi53aWtpcGVkaWEub3JnLw&guce_referrer_sig=AQAAANr__Yblovq3MQbbJi_rXbUz_XtKxQCGQR3TDz.

Duggan, Lisa a Hunter, Nan D. 2006. *Sex wars: sexual dissent and political culture*. Routledge, 2006. 978-0415978743.

Elgot, Jessica a Stewart, Heather. 2017. Labour urges May to treat sexual harassment consistently across parties. *The Guardian*. [Online] 6. November 2017. [Citace: 11. březen 2021.] <https://www.theguardian.com/politics/2017/nov/06/may-corbyn-agree-new-grievance-system-westminster-staff>.

Evans, Elizabeth. 2015. *The Politics of Third Wave Feminisms: Neoliberalism, Intersectionality, and the State in Britain and the US*. London : Palgrave Macmillan, 2015. 978-1137295262.

Farrow, Ronan. 2017. From Aggressive Overtures to Sexual Assault: Harvey Weinstein's Accusers Tell Their Stories. *New Yorker*. [Online] 10. October 2017. [Citace: 8. březen 2021.] <https://www.newyorker.com/news/news-desk/from-aggressive-overtures-to-sexual-assault-harvey-weinsteins-accusers-tell-their-stories>.

Feliciano, Stevie. 2013. The Riot Grrrl Movement. *New York Public Library*. [Online] 19. June 2013. [Citace: 25. Únor 2021.] <https://www.nypl.org/blog/2013/06/19/riot-grrrl-movement>.

Fila, Kamil. 2019. (Ne)důvtipy Marka Ebena. *Ještě větší kritik, než jsme čekali*. [Online] 10. listopad 2019. [Citace: 5. duben 2021.] <https://www.jestevetsikritik.cz/texty-zdarma/953-sexisticke-nevtipy-marka-ebena>.

Freedman, Estelle B. 2003. *No Turning Back: The History of Feminism and the Future of Women*. Ballantine Books, 2003. 978-0345450531.

Guynn, Jessica a Cava, Marco Della. 2017. Harvey Weinstein effect: Men are getting outed and some are getting fired as women speak up. And it's spreading. *USA Today*. [Online] 8. November 2017. [Citace: 11. březen 2021.] <https://eu.usatoday.com/story/money/2017/10/25/harvey-weinstein-effect-men-losing-their-jobs-and-reputations-over-sexual-misconduct-charges-bu/796007001/>.

Hewitt, Nancy A. 2010. *No Permanent Waves: Recasting Histories of U.S. Feminism*. Rutgers University Press, 2010. 978-0813547251.

Kabrhelová, Lenka. 2020. Socioložka: Sexuální násilí se u nás nebere jako celospolečenský problém. Jedna facka ho ale nevyřeší. *iROZHLAS*. [Online] 21. 7 2020. [Citace: 5. duben 2021.] https://www.irozhlas.cz/zivotni-styl/spolecnost/podcast-vinohradska-12-sociolozka-sexualni-obtezovani-metoo_2007210600_mpa.

Kantor, Jodi a Thowey, Megan. 2019. *She said*. London : Bloomsbury circus, 2019. 978-1-5266-0330-2.

Kantor, Jodi a Twohey, Megan. 2017. Harvey Weinstein Paid Off Sexual Harassment Accusers for Decades. *New York Times*. [Online] 5. October 2017. [Citace: 2. březen 2021.] <https://www.nytimes.com/2017/10/05/us/harvey-weinstein-harassment-allegations.html>.

Lakshmi, Rama. 2013. Amid rape fiasco, India's leaders keep up insensitive remarks. *The Washington Post*. [Online] 4. January 2013. [Citace: 20. březen 2021.] <https://www.washingtonpost.com/news/worldviews/wp/2013/01/04/amid-rape-fiasco-indias-leaders-keep-up-insensitive-remarks/>.

Lauder, Silvie. 2020. Díky MeToo lidé hlásí policii víc případů znásilnění. *Respekt*. [Online] 13. únor 2020. [Citace: 11. březen 2021.] <https://www.respekt.cz/spolecnost/diky-metoo-lide-hlasi-policii-vic-pripadu-znasilneni>.

Lear, Martha Weinman. 1968. The Second Feminist Wave. *New York Times*. [Online] 10. March 1968. [Citace: 1. březen 2021.] <https://www.nytimes.com/1968/03/10/archives/the-second-feminist-wave.html>.

Maclaran, Pauline. 2015. Feminism's fourth wave: a research agenda for marketing and consumer research. *Journal of Marketing Management*. [Online] 13. October 2015. [Citace: 27. únor 2021.] https://www.researchgate.net/publication/282835840_Feminism's_fourth_wave_a_research_agenda_for_marketing_and_consumer_research.

Masequesmay, Gina. 2020. Sexism. *Encyclopedia Britannica*. [Online] 28. May 2020. [Citace: 26. únor 2021.] <https://www.britannica.com/topic/sexism>.

Milano, Alyssa. 2017. Alyssa Milano; If you've been sexually harassed or assaulted write 'me too' as a reply to this tweet. *Twitter*. [Online] 15. October 2017. [Citace: 22. březen 2021.] https://twitter.com/alyssa_milano/status/919659438700670976?lang=cs.

Moi, Toril. 2008. 'It changed my life!'. *The Guardian*. [Online] 12. January 2008. [Citace: 26. únor 2021.] <https://www.theguardian.com/books/2008/jan/12/society.simonedebeauvoir>.

Newman, Jacquetta A., White, Linda Ann a Findlay, Tammy. 2020. *Women, Politics, and Public Policy: The Political Struggles of Canadian Women*. Toronto : Oxford University Press, 2020. 978-0199025527.

Nicholson, Linda. 2010. Feminism in "Waves": Useful Metaphor or Not? *New Politics*. [Online] 2010. [Citace: 27. únor 2021.] https://newpol.org/issue_post/feminism-waves-useful-metaphor-or-not/.

Nordyke, Kimberly. 2017. 'Star Trek' Star Claims Kevin Spacey Made a Pass at Him at Age 14; Spacey Apologizes, Comes Out as Gay. *The Hollywood reporter*. [Online] 29. October 2017. [Citace: 11. březen 2021.] <https://www.hollywoodreporter.com/news/star-trek-star-claims-kevin-spacey-made-a-pass-at-him-at-age-14-1052828>.

Novotná, Hedvika, Špaček, Ondřej a Štovíčková Jantulová, Magdaléna. 2019. *Metody výzkumu ve společenských vědách*. Praha : FHS UK, 2019. 978-80-7571-025-3.

Palin, Megan. 2019. Ashley Judd: 'I would have had to co-parent with my rapist'. *News.com.au*. [Online] 13. April 2019. [Citace: 22. březen 2021.] <https://www.news.com.au/entertainment/celebrity-life/ashley-judd-i-would-have-had-to-coparent-with-my-rapist/news-story/98c6ee1bb2735e4ae34e679c897847ee>.

Pitoňák, Michal. 2015. Feministické geografie. *Queergeography.cz*. [Online] 17. prosinec 2015. [Citace: 26. únor 2021.] <https://www.queergeography.cz/geografie-sexualit/feministicke-geografie/>.

Prokopová, Kateřina, Orságová, Zuzana a Martinková, Petra. 2014. *Metodologie výzkumu v oblasti kritické analýzy diskurzu*. Olomouc : autor neznámý, 2014. 978-80-244-4344-7.

Renzetti, Claire M. a Curran, Daniel J. 2003. *Ženy, muži a společnost*. Praha : Karolinum, 2003. 80-246-0525-2.

Ritzer, George a Ryan, J. Michael. 2011. *The concise encyclopedia of sociology*. London : Blackwell Publishing Ltd, 2011. 9781444392654.

Rosen, Ruth. 2006. *The World Split Open: How the Modern Women's Movement Changed America*. Penguin Books, 2006. 978-0140097191.

Russian, Ale. 2018. Reese Witherspoon, Taylor Swift, Jennifer Aniston: See Who's Given \$500k, More to Fight Harassment. *People.com*. [Online] 2. January 2018. [Citace: 3. duben 2021.] <https://people.com/movies/reese-witherspoon-taylor-swift-jennifer-aniston-see-whos-given-500k-more-to-fight-harassment/>.

Saad, Nardine. 2020. Harvey Weinstein doesn't have COVID-19, but his health is still declining in prison. *LA Times*. [Online] 10. November 2020. [Citace: 8. březen 2021.] <https://www.latimes.com/entertainment-arts/movies/story/2020-11-19/harvey-weinstein-no-covid19-health-issues>.

Saad, Nardine. 2018. Harvey Weinstein's accusers: List includes fledgling actresses and Hollywood royalty. *LA Times*. [Online] 25. May 2018. [Citace: 4. březen 2021.]

<https://www.latimes.com/entertainment/la-et-weinstein-accusers-list-20171011-htmllstory.html>.

Sanchez, Ray. 2020. Harvey Weinstein's lawyer says she's never been sexually assaulted 'because I would never put myself in that position'. *CNN*. [Online] 8. February 2020. [Citace: 8. březen 2021.] <https://edition.cnn.com/2020/02/07/us/harvey-weinstein-lawyer-donna-rotunno/index.html>.

Shaw, Susan a Lee, Janet. 2014. *Women's Voices, Feminist Visions: Classic and Contemporary Readings*. McGraw-Hill Education, 2014. 978-0078027000.

Stejskalová, Klára. 2020. Me Too v Česku. *Český rozhlas*. [Online] 26. březen 2020. [Citace: 11. březen 2021.] <https://cesky.radio.cz/me-too-v-cesku-8104531>.

Stodolová, Marie. 2016. Sexuální obtěžování na pracovišti. *Odbory.info*. [Online] 24. září 2016. [Citace: 20. březen 2021.] <https://www.odborny.info/obsah/11/sexualni-obtezovani-na-pracovisti/17052>.

Stručná historie feminismu. 2003. Stručná historie feminismu. *Feminismus.cz*. [Online] Gender Studies o.p.s, 2003. [Citace: 24. únor 2021.] <https://web.feminismus.cz/historie.shtml>.

Suro, Robert. 1991. The Thomas Nomination; a Law Professor Defends Integrity. *The New York Times*. [Online] 8. October 1991. [Citace: 24. únor 2021.] <https://www.nytimes.com/1991/10/08/us/the-thomas-nomination-a-law-professor-defends-integrity.html>.

Sweeney, Brian N. 2021. Slut Shaming. *The SAGE Encyclopedia of Psychology and Gender*. [Online] 2021. [Citace: 19. březen 2021.] <http://sk.sagepub.com/reference/the-sage-encyclopedia-of-psychology-and-gender/i15927.xml>.

Tardonová, Veronika. 2020. Většinu znásilnění provede blízký člověk, říká aktivistka za práva žen. *iDNES.cz*. [Online] 12. prosinec 2020. [Citace: 20. březen 2021.] https://www.idnes.cz/onadnes/vztahy/sexualni-nasili-sex-znasilneni.A200924_181028_ona-vztahy_rik.

Tarrant, Shira. 2006. *When Sex Became Gender*. Routledge, 2006. ISBN 978-0-415-95347-4.

Taylor, Alex. 2019. Spice Girls: What happened to Girl Power? *BBC News*. [Online] 25. May 2019. [Citace: 25. únor 2021.] <https://www.bbc.com/news/entertainment-arts-48381340>.

The Canadian Resource Centre for Victims of Crime. 2009. Victim blaming. *The Canadian Resource Centre for Victims of Crime*. [Online] August 2009. [Citace: 19. března 2021.] https://crcvc.ca/docs/victim_blaming.pdf.

Thoman, Dustin, a další. 2008. Variations of Gender–math Stereotype Content Affect Women’s Vulnerability to Stereotype Threat. *Research Gate*. [Online] Springer Science + Business Media, 14. February 2008. [Citace: 26. únor 2021.] https://www.researchgate.net/publication/226389444_Variations_of_Gender-math_Stereotype_Content_Affect_Women's_Vulnerability_to_Stereotype_Threat.

Tikkanen, Amy. 2021. Anita Hill. *Encyclopedia Britannica*. [Online] 1. January 2021. [Citace: 24. únor 2021.] <https://www.britannica.com/biography/Anita-Hill>.

Tone, Andrea. 2002. *Devices and Desires: A History of Contraceptives in America*. HILL & WANG, 2002. 978-0809038169.

U.S. Equal Employment Opportunity Commission. 2021. Charges Alleging Sex-Based Harassment (Charges filed with EEOC) FY 2010 - FY 2020. *Equal Employment Opportunity Commission*. [Online] 2021. [Citace: 20. března 2021.] <https://www.eeoc.gov/statistics/charges-alleging-sex-based-harassment-charges-filed-eeoc-fy-2010-fy-2020>.

Ustohalová, Jana. 2020. Promluvily jsme: Pětadvacet žen popisuje svou zkušenost se sexuálním obtěžováním. *Deník N*. [Online] 17. červenec 2020. [Citace: 5. duben 2021.] <https://denikn.cz/399571/promluvily-jsme-petadvacet-zen-popisuje-svou-zkusenost-se-sexualnim-obtezovanim/>.

Valdrová, Jana, Knotková-Čapková, Blanka a Paclíková, Pavla. 2010. Kultura genderově vyváženého vyjadřování. *iDNES.cz*. [Online] 2010. [Citace: 28. únor 2021.] http://data.idnes.cz/soubory/studium/a100125_bar_gender_prirucka.pdf.

White, Adam. 2020. Rose McGowan quits social media after accusing Alyssa Milano of ‘toxic and appalling’ behaviour on Charmed set. *Independent*. [Online] 24. August 2020. [Citace: 4. duben 2021.] <https://www.independent.co.uk/arts-entertainment/tv/news/rose-mcgowan-alyssa-milano-feud-charmed-metoo-democrat-holly-marie-combs-a9684751.html>.

WHO. 2021. Violence against women. *World Health Organization*. [Online] 9. March 2021. [Citace: 19. březen 2021.] <https://www.who.int/en/news-room/fact-sheets/detail/violence-against-women>.

Yllö, Kersti a Torres, Gabriela. 2016. *Marital Rape: Consent, Marriage, and Social Change in Global Context*. Oxford : Oxford Scholarship, 2016. 978-0190238360.

Zajíčková, Klára. 2020. Ústavní soud prakticky znemožnil legální potraty v Polsku. *Respekt*. [Online] 26. říjen 2020. [Citace: 2. březen 2021.] <https://www.respekt.cz/agenda/ustavni-soud-prakticky-znemoznil-legalni-potraty-v-polsku>.

8 Přílohy

Příloha – 1 Seznam obětí, které obvinily Weinsteina ze obtěžování a napadení ať už sexuálního nebo verbálního:

1. Amber Anderson
2. Lysette Anthony
3. Asia Argento
4. Rosanna Arquette
5. Jessica Barth
6. Kate Beckinsale
7. Juls Bindi
8. Cate Blanchett
9. Helena Bonham Carter
10. Zoë Brock
11. Cynthia Burr
12. Liza Campbell
13. Alexandra Canosa,
14. Rowena Chiu
15. Marisa Coughlan
16. Hope Exiner d'Amore
17. Florence Darel,
18. Wedil David
19. Emma de Caunes
20. Paz de la Huerta
21. Juliana De Paula
22. Cara Delevingne
23. Sophie Dix
24. Jane Doe
25. Lacey Dorn
26. Kaitlin Doubleday
27. Caitlin Dulaney
28. Dawn Dunning
29. Lina Esco
30. Alice Evans
31. Lucia Evans (původně Stoller)
32. Angie Everhart
33. Claire Forlani
34. Romola Garai
35. Louisette Geiss
36. Louise Godbold
37. Judith Godrèche
38. Trish Goff
39. Larissa Gomes
40. Heather Graham
41. Eva Green
42. Ambra Gutierrez

43. Mimi Haleyi
44. Daryl Hannah
45. Salma Hayek
46. Lena Headey
47. Anne Heche
48. Lauren Holly
49. Dominique Huett
50. Amy Israel
51. Angelina Jolie
52. Ashley Judd
53. Minka Kelly
54. Katherine Kendall
55. Heather Kerr
56. Mia Kirshner
57. Myleene Klass
58. Nannette Klatt
59. Liz Kouri
60. Olga Kurylenko
61. Jasmine Lobe
62. Emma Loman (alias)
63. Ivana Lowell
64. Laura Madden
65. Madonna
66. Natassia Malthe
67. Jessica Mann
68. Julianna Margulies
69. Brit Marling
70. Sarah Ann Masse
71. Ashley Matthau
72. Rose McGowan
73. Natalie Mendoza
74. Sophie Morris
75. Katya Mtsitouridze
76. Emily Nestor
77. Jennifer Siebel Newsom
78. Connie Nielsen
79. Kadian Noble
80. Lupita Nyong'o
81. Lauren O'Connor
82. Gwyneth Paltrow
83. Samantha Panagrosso
84. Zelda Perkins
85. Vu Thu Phuong
86. Sarah Polley
87. Emanuela Postacchini
88. Monica Potter
89. Aishwarya Rai
90. Tomi-Ann Roberts

91. Lisa Rose

92. Erika Rosenbaum

93. Melissa Sagemiller

94. Annabella Sciorra

95. Léa Seydoux

96. Lauren Sivan

97. Chelsea Skidmore

98. Mira Sorvino

99. Kaja Sokola

100. Tara Subkoff

101. Melissa Thompson

102. Uma Thurman

103. Paula Wachowiak

104. Wende Walsh

105. Paula Williams

106. Sean Young

(Saad, 2018)